

Arbetsmarknadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Arbetsmarknadsnämnden

Datum:
2025-12-15

Diarienummer:
AMN-2025-00649

Handläggare:
Weronica Öhrt, Peter St Cyr

Verksamhetsplan och budget 2026

Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden beslutar

1. **att** anta Verksamhetsplan och budget 2026 enligt föreliggande förslag,
2. **att** överlämna Verksamhetsplan och budget 2026 till kommunstyrelsen,
3. **att** godkänna revideringen av åtgärder i Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning, samt
4. **att** när *Handlingsplan för program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål* har beslutats av kommunstyrelsen omhänderta åtgärderna som berör nämnden i verksamhetsplanen, som redovisade under nämndmål N.4.1., samt göra tillhörande redaktionella konsekvensändringar.

Ärendet

Verksamhetsplan och budget 2026 beskriver hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028. Verksamhetsplanen visar hur nämndens politik bidrar till att uppfylla de fokusmål och uppdrag som fullmäktige har beslutat om. Nämndens budget visar hur nämnden fördelar de ekonomiska resurser som den tilldelats i Mål och budget.

Arbetsmarknadsnämnden tilldelas ett kommunbidrag på 910 miljoner kronor 2026. Nämndens resultatförstärkande åtgärder uppgår till 18 miljoner kronor 2026. Nämnden följer upp verksamhetsplan och budget i samband med kommunens gemensamma uppföljning per mars/april, per augusti samt i årsbokslutet. Verksamhetsplan och budget för 2026 ska översändas till kommunstyrelsen senast den 31 december 2025.

Beredning

Verksamhetsplanen har beretts av förvaltningen. Underlag till arbete med verksamhetsplanen är förutom Mål och budget 2026 med plan för 2027-2028 även nämndens verksamhetsplan för 2025, Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning, nämndens riskanalys och Inkluderingsavtalet. I arbetet med att ta fram förslag till åtgärder har representanter från förvaltningens alla avdelningar deltagit.

Föredragning

Mål och budget för 2026 med plan för 2027–2028 antogs av kommunfullmäktige 3 november 2025. I Mål och budget finns fyra fokusmål och nämnden har tilldelats 19 uppdrag. Nytt för i år är att arbetsmarknadsnämnden omfattas av uppdrag 4, *Fortsätta att stärka likvärdigheten och höja kunskapsresultaten inom all utbildningsverksamhet*. Utöver de 19 uppdragen i Mål och budget finns även ett gemensamt arbetsgivarmål för alla nämnder, N.1.1. *Kommunkoncernen ska ha en hållbar och hälsofrämjande arbetsmiljö*, samt två politiska nämndmål som löper över hela mandatperioden:

Nämndmål 2.1. Nämndens verksamheter ska prestera bättre än jämförbara kommuner

Uppsalas utveckling sätts i relation till jämförbara kommuner

Nämndmål 2.2. Andelen uppsalabor i behov av ekonomiskt bistånd ska minska

I slutet av mandatperioden ska andelen vuxna biståndsmottagare inte överstiga en procent av befolkningen.

Nämndens utgångspunkt är att alla som kan jobba ska jobba. Färre Uppsalabor ska vara i behov av ekonomiskt bistånd och fler barn ska se sina föräldrar gå till jobbet. Fler ska få chansen att komma in på arbetsmarknaden och arbetsmarknadsinträdet ska vara mer jämställt. Matchningsproblematiken på arbetsmarknaden ska minska genom att fler läser yrkesinriktade utbildningar. Insatser ska riktas mot dem med störst behov och kommunen ska utveckla sitt uppsökande arbete. Verksamhetsplanen innehåller även åtgärder riktade till ungdomar och unga vuxna som varken arbetar eller studerar samt åtgärder som svarar upp mot kommunens kraftsamling för att motverka välfärdsbrottslighet och bedrägerier. Efter att nämnden har beslutat om verksamhetsplan med åtgärder tar förvaltningen och dess avdelningar fram aktiviteter för hur genomförande av åtgärderna ska göras.

Ärendet har inga konsekvenser sett ur perspektiven för barn, jämställdhet eller näringsliv. Åtgärderna i verksamhetsplanen kommer samtidigt att ha flera positiva konsekvenser ur såväl barn-, jämställdhets- och näringslivsperspektiv. Åtgärderna i planen förväntas bland annat bidra till ekonomisk jämställdhet genom att fler kvinnor blir självförsörjande via arbete eller studier samt att minska andelen barn i Uppsala som lever i familjer i behov av ekonomiskt bistånd och främjar jämlika uppväxtvillkor för barn oavsett var i staden de bor. Åtgärderna i verksamhetsplanen ska samtidigt som fler individer kommer i egen försörjning också underlätta kompetensförsörjningen och minska matchningsproblematiken genom att fler får en utbildning som efterfrågas på arbetsmarknaden.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i detta ärende.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 15 december 2025
- Bilaga 1, Arbetsmarknadsnämndens verksamhetsplan och budget 2026
- Bilaga 2, Revidering av åtgärder i Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning

Arbetsmarknadsförvaltningen

Helena Clementson
Förvaltningsdirektör

Arbetsmarknadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Arbetsmarknadsnämnden

Datum:
2025-11-26

Diarienummer:
AMN-2025-00649

Handläggare:
Weronica Öhrt

Bilaga 2. Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning

Allt nämnden gör ska leda till att fler Uppsalabor ska ha en egen hållbar försörjning. Nämnden arbetar för att främja individers jämställda etablering på arbetsmarknaden och bryta långvarigt bidragsberoende samt bidrar till kompetensförsörjningen. Uppsalas utveckling sätts i relation till jämförbara kommuner. I slutet av mandatperioden ska andelen vuxna biståndsmottagare inte överstiga en procent av Uppsalas vuxna befolkning.

För att uppfylla nämndens två nämndmål, Nämndmål 2.1. *Nämndens verksamheter ska prestera bättre än jämförbara kommuner* och Nämndmål 2.2. *Andelen Uppsalabor i behov av ekonomiskt bistånd ska minska* har nämnden fattat beslut om Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning. Planen är inarbetad som en del i nämndens verksamhetsplan för 2026 och innehåller fyra målområden:

- 1. Rusta arbetssökande som står långt ifrån arbetsmarknaden och bidra till kompetensförsörjningen**
- 2. Fler ska ha en egen försörjning**
- 3. Utveckla samarbetet med näringsliv och arbetsgivare**
- 4. Jämställt arbetsmarknadsinträde**

Åtgärdens nummer i 1000-planen / VP 2026	Nämndens åtgärd i Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning
1 / 3	Informationskampanjer riktade internt inom kommunen ska bidra till att andra förvaltningar i större utsträckning vänder sig till vuxenutbildningen för sin kompetensförsörjning och vid behov av skräddarsydda utbildningar.
2 / 6	Säkerställa att elever som genomgår yrkesutbildningar inom komvux har nödvändiga kunskaper i det svenska språket.

3 / 9	Öka genomströmningen i SFI och arbetsmarknadsanknytningen samt stärk möjligheten att kombinera SFI med arbete eller praktik.
4 / 16	Inom ramen för nätverket <i>En god investering</i> utveckla och systematisera nämndens samarbete med näringslivet, civilsamhället och kommunens näringslivsenhet för fler arbetstillfällen, APL-och praktikplatser samt en mer inkluderande arbetsmarknad.
5 / 5	I samarbete med UBF och VoF tillhandahålla kompenserande insatser i det svenska språket för personal inom barnomsorgen och vårdpersonal.
6 / 17	Kompetenshöjande insatser, inklusive en samhällsorienterande introduktion om arbetslivet i Sverige till de som är i behov av det, ska ges under arbetsmarknadsanställningar.
7 / 18	Öka övergången från kommunal arbetsmarknadsanställning till studier eller reguljära arbetsmarknaden.
8 / 19	Fler individer med ekonomiskt bistånd ska erbjudas en arbetsmarknadsanställning.
9 / 20	I samarbete med upphandlingsenheten säkerställa att sociala sysselsättningskrav ställs vid fler upphandlingar.
10 / 21	Prioritera ensamstående kvinnor med barn och mödrar med utländsk bakgrund vid tilldelning av arbetsmarknadsanställning.
11 / 22	Utveckla och ta tillvara på lyckade arbetssätt och metoder som riktar sig till unga som varken arbetar eller studerar för att fler unga ska kunna få ett arbete eller börja studera.
12 / 23	Utifrån en nulägesanalys och kartläggning av målgruppen förbereda för implementeringen av det kommande aktivitetskravet.
13 / 24	Genom satsningen Arbete för alla utveckla en verksamhet för att fler unga med funktionsnedsättning ska få och behålla ett arbete eller påbörja studier.
14 / 25	Stärka och utveckla samordningen av planering och insatser inom kommunen och med andra relevanta externa aktörer utifrån den enskilde biståndsmottagarens behov för att med effektiva åtgärder uppnå en hållbar egen försörjning.
15 / 26	Målgruppsanpassade, uppsökande och strategiska informationskampanjer ska syfta till att nå fler personer samt öka antal nya ansökningar/öka antal elever på yrkesutbildningar.
16 / 27	Vuxenutbildningen ska verka för att fler individer med förutsättningar att klara studierna och som uppbär ekonomiskt bistånd ska läsa yrkesinriktade utbildningar.
17 / 29	Genom att aktivt och strategiskt söka, driva och delta i samarbeten och projekt med andra parter, t.ex. andra kommuner, regioner och lärosäten, utveckla nämndens verksamheter och bidra till ökad måluppfyllelse.
18 / 30	Genomföra en jobb- och utbildningsmessa.
19 / 32	Arbeta uppsökande och utveckla arbetssätt för att nå och stötta unga vuxna i riskzon för kriminalitet till att hitta hållbara och långsiktiga vägar till egen försörjning genom arbete eller studier.
20 / 34	Stärk det strategiska områdesarbetet i samverkan med civilsamhället, det lokala näringslivet, kommunstyrelsen och andra relevanta aktörer.
21 / 40	Undersök möjlighet till samverkan med socialförvaltningens samhällsvägledare och kulturtolkar och förstärka egna insatser i det uppsökande arbetet gentemot utrikes födda.

I den ursprungliga Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning¹ fanns 23 åtgärder. Planen kan revideras vid behov för att behålla sin aktualitet och handlingskraft. I planen för 2025 fanns 11 åtgärder kvar efter revidering. Revideringen skedde utifrån att vissa åtgärder bedömdes vara klara under 2024, vissa åtgärder bedömdes utgöra kärnuppdrag eller implementerades i verksamheten, vissa åtgärder slogs ihop och

¹ Vid nämndsammanträdet den 16 februari 2023 fattade nämnden beslut (diariernr AMN-2023-00029) om följande nämndsmål i verksamhetsplanen för 2023: *Andelen Uppsalabor i behov av ekonomiskt bistånd ska minska*. Nämndmålet löper över hela mandatperioden. Förvaltningen fick i samband med det uppdrag att utarbeta en plan för att nå nämndmålet. *Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning* (diariernr AMN-2023-00174) antogs av nämnden vid sammanträdet den 27 oktober 2023 och arbetades in i nämndens verksamhetsplan för 2024.

några åtgärder fortsatte som aktiviteter. Ett antal åtgärder stoppades på grund av nämndens begränsade rådighet. Inför 2026 års plan har följande revideringar skett:

- 6 åtgärder kvarstår oförändrade eller med viss omformulering.
- 1 åtgärd bedöms vara genomförd och klar under 2025.
- 1 åtgärd bedöms utgöra kärnuppdrag eller satsning som nu har implementerats och fortsätter inom ordinarie arbete.
- 1 åtgärd utgår.
- 2 åtgärder har utvidgats till eller ersatts av totalt 7 olika åtgärder.
- 8 nya åtgärder tillkommer.

Åtgärd i VP 2025	Formulering i 1000-planen, VP 2025	Revidering / åtgärd nummer i VP 2026	Kommentar
10	<i>Inom ramen för En god investering utveckla nämndens samarbete med näringslivet, civilsamhället och kommunens näringslivsenhet för fler arbetstillfällen och en mer inkluderande arbetsmarknad.</i>	Ny formulering: <i>Inom ramen för nätverket En god investering utveckla och systematisera nämndens samarbete med näringslivet, civilsamhället och kommunens näringslivsenhet för fler arbetstillfällen, APL-och praktikplatser samt en mer inkluderande arbetsmarknad. /30</i>	Förtydligande av att även APL- och praktikplatser inkluderas i arbetet. Denna skrivning harmoniserar även med skrivning i Mål och budget 2026.
11	<i>Erbjuda individanpassade kompetenshöjande insatser till alla under arbetsmarknadsanställningen.</i>	Ny formulering: <i>Kompetenshöjande insatser, inklusive en samhällsorienterande introduktion om arbetslivet i Sverige till de som är i behov av det, ska ges under arbetsmarknadsanställningar. /35</i>	Kompetenshöjande insatser ska ges, inte enbart erbjudas. Samhällsintroduktion ska ges till de som är i behov av sådan.
12	<i>Arbeta för att öka övergången från kommunal arbetsmarknadsanställning till studier eller reguljära arbetsmarknaden.</i>	Ny formulering: <i>Öka övergången från kommunal arbetsmarknadsanställning till studier eller reguljära arbetsmarknaden. /36</i>	Övergången till reguljära arbetsmarknaden ska öka.
13	<i>I samarbete med upphandlingsenheten verka för att kommunkoncernen bättre nyttjar de möjligheter som finns att ställa sociala sysselsättningskrav vid upphandlingar.</i>	Ny formulering: <i>I samarbete med upphandlingsenheten säkerställa att sociala sysselsättningskrav ställs vid fler upphandlingar. /38</i>	Arbetet med sociala sysselsättningskrav ska stärkas och fler upphandlingar ska innehålla sådana krav.
14	<i>Utröda förutsättningarna att ställa krav på lärlingsplatser med lön vid upphandlingar.</i>	Klar.	Utrödan är färdig och biläggs årsredovisningen.
15	<i>Säkerställ att kvinnor och män möts av samma förväntningar och krav på att försörja sig själva samt ges likvärdiga möjligheter till stöd av förvaltningen.</i>	Klar/implementerad.	Hela förvaltningen har genomgått en utbildning i jämställdhetsintegrering som ger verktyg och kunskap i arbetet.
16	<i>Prioritera ensamstående kvinnor med barn vid tilldelning av arbetsmarknadsanställning.</i>	Ny formulering: <i>Prioritera ensamstående kvinnor med barn och mödrar med utländsk bakgrund vid tilldelning av arbetsmarknadsanställning. /39</i>	Förtydligande av prioritering vid behov: utrikes födda kvinnor har en längre etableringstid. Ensamstående kvinnor med barn har en särskild utmaning i att bli självförsörjande.
17	<i>Förvaltningen arbetar uppsökande för att ge kommuninvånare information om och stöd av nämndens olika resurser.</i>	Utvidgas till flera nya åtgärder: <i>Informationskampanjer riktade internt inom kommunen ska bidra till att andra förvaltningar i större utsträckning vänder sig till vuxenutbildningen för sin kompetensförsörjning och vid behov av skräddarsydda utbildningar. /5</i>	Åtgärden har utvidgats till flera olika åtgärder som var och en har en tydligare inriktning/prioritering av område och/eller målgrupp.
		<i>Målgruppsanpassade, uppsökande och strategiska informationskampanjer ska syfta till att nå fler personer samt öka antal nya ansökningar/öka antal elever på yrkesutbildningar. /51</i>	
		<i>Arbeta uppsökande och utveckla arbetssätt för att nå och stötta unga vuxna i riskzon för kriminalitet till att hitta hållbara och långsiktiga</i>	

		<i>vägar till egen försörjning genom arbete eller studier. /70</i>	
		<i>Stärk det strategiska områdesarbetet i samverkan med civilsamhället, det lokala näringslivet, kommunstyrelsen och andra relevanta aktörer. /84</i>	
		<i>Undersök möjlighet till samverkan med socialförvaltningens samhällsväglare och kulturtolkar och förstärk egna insatser i det uppsökande arbetet gentemot utrikes födda för att öka kännedomen om arbetsmarknadsförvaltningens utbildningar och insatser, samt för att möta särskilda behov hos utrikes födda som idag tar del av arbetsmarknadsförvaltningens utbildning och insatser. /90</i>	
20	<i>Med extern finansiering och i samarbete med externa aktörer använda evidensbaserade metoder för att utveckla nämndens insatser.</i>	Ny formulering: <i>Genom att aktivt och strategiskt söka, driva och delta i samarbeten och projekt med andra parter, t.ex. andra kommuner, regioner och lärosäten, utveckla nämndens verksamheter och bidra till ökad måluppfyllelse. /55</i>	
35	<i>Utveckla arbetet med språkstödjande insatser i syfte att stötta individer och arbetsgivare.</i>	Utgår. Ersätts av flera nya åtgärder: <i>I samarbete med UBF och VoF tillhandahålla kompenserande insatser i det svenska språket för personal inom barnomsorgen och vårdpersonal. /7</i>	Åtgärden har ersatts av flera olika åtgärder som utgår ifrån var särskilt behov av språkstödjande insatser har identifierats.
		<i>Säkerställa att elever som genomgår yrkesutbildningar inom komvux har nödvändiga kunskaper i det svenska språket. /8</i>	
36	<i>Arbeta med hela hushållet och samverka med övriga aktörer utifrån behov.</i>	Utgår.	2026 års verksamhetsplan har fler åtgärder än verksamhetsplanen för 2025 och fler åtgärder som har en tydligare inriktning mot vissa särskilda målgrupper, exempelvis utrikes födda kvinnor, unga som varken arbetar eller studerar och ungdomar och barn i hushåll med ekonomiskt bistånd. Samverkan med olika aktörer berörs också i ett flertal åtgärder. Bedömningen är att hela hushållet täcks in genom bredden av och utformningen av åtgärderna i 2026 års verksamhetsplan.
		Nya åtgärder: <i>Öka genomströmningen i SFI och arbetsmarknadsanknytningen samt stärk möjligheten att kombinera SFI med arbete eller praktik. /11</i>	
		<i>Fler individer med ekonomiskt bistånd ska erbjudas en arbetsmarknadsanställning. /37</i>	
		<i>Utveckla och ta tillvara på lyckade arbetssätt och metoder som riktar sig till unga som varken arbetar eller studerar för att fler unga ska kunna få ett arbete eller börja studera. /40</i>	
		<i>Vuxenutbildningen ska verka för att fler individer med förutsättningar att klara studierna och som uppbär ekonomiskt bistånd ska läsa yrkesinriktade utbildningar. /52</i>	

		<i>Utifrån en nulägesanalys och kartläggning av målgruppen förbereda för implementeringen av det kommande aktivitetskravet. /41</i>	
		<i>Genom satsningen Arbete för alla utveckla en verksamhet för att fler unga med funktionsnedsättning ska få och behålla ett arbete eller påbörja studier. /42</i>	
		<i>Stärka och utveckla samordningen av planering och insatser inom kommunen och med andra relevanta externa aktörer utifrån den enskilde biståndsmottagarens behov för att med effektiva åtgärder uppnå en hållbar egen försörjning. 43/</i>	
		<i>Genomföra en jobb- och utbildningsmässa. /56</i>	

Verksamhetsplan och budget 2026–2028

Aktiverande styrdokument: Verksamhetsplan

Berörd verksamhet: Arbetsmarknadsförvaltningen

Beslutsfattare: Arbetsmarknadsnämnden

Beslutsdatum: 2025-12-19

Diarienummer: AMN-2025-00649

Dokumentansvarig: Processledare verksamhetsplan

Översiktsplan

Mål och budget

Verksamhetsplaner och affärsplaner

Program

Handlingsplaner och övriga planer

Innehållsförteckning

Inledning	3
Nämndens uppdrag.....	3
Politisk plattform	5
Omvärld och förutsättningar	7
Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget.....	11
Begrepp som används i verksamhetsplanen.....	12
Kommunfullmäktiges fokusmål	13
Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden	13
Indikatorer	19
Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb	21
Indikatorer	26
Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen	29
Klimatbudget.....	30
Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor	34
Indikatorer	44
Bilaga 1. Styrdokument	45
Bilaga 2. Uppföljningsplan	46
Inledning.....	46
Nämndens uppföljning.....	46

Inledning

Nämndens uppdrag

Arbetsmarknadsnämnden är kommunens arbetslöshetsnämnd och ansvarar för arbetsmarknadsinsatser. Arbetsmarknadsnämnden har ett brett ansvarsområde och därför också ett stort kärnuppdrag som innefattar många olika insatser, ofta lagstyrda. I sitt ansvar som utbildningsnämnd ansvarar arbetsmarknadsnämnden för kommunal vuxenutbildning och fullgör kommunens ansvar inom etableringen i genomförandet av samhällsorientering för nyanlända. I rollen som socialnämnd omfattas ansvar för ekonomiskt bistånd, kommunens mottagande av nyanlända, mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning samt övriga etableringsinsatser. Nämnden ansvarar därutöver för konsumentrådgivning samt budget- och skuldrådgivning och nämnden företräder kommunen i Samordningsförbundet Uppsala län. Arbetsmarknadsnämnden har även ansvar för att ta emot personer som beviljats uppehållstillstånd enligt EU:s massflyktsdirektiv.

Arbetsmarknadsverksamhet

Kommunens roll i arbetsmarknadspolitiken är kompletterande till de statliga insatserna. Arbetsmarknadsnämnden tillhandahåller insatser för personer som är i behov av ekonomiskt bistånd och som anvisas till en insats, men även för personer som deltar i frivilliga insatser. Utbildnings- och jobbcenter arbetsmarknad arbetar med matchning och coachning av arbetssökande, samarbetar med arbetsgivare som är i behov av att anställa och anordnar rekryteringsträffar. Utbildnings- och jobbcenter arbetsmarknad har flera praktiska verksamheter där personer som står särskilt långt ifrån arbetsmarknaden får möjlighet till att utvecklas och förvärva de kunskaper som krävs för att uppnå en långsiktigt hållbar försörjning på den reguljära arbetsmarknaden. Arbetsmarknadsavdelningen arbetar även med kommunala arbetsmarknadsanställningar och med feriejobb till ungdomar.

Vuxenutbildning

Den kommunala vuxenutbildningen (komvux) styrs av Skollagen och därtill hörande förordningar. Vuxenutbildningen har en viktig roll i framtidens kompetensförsörjning genom att erbjuda utbildningar inom de branscher där efterfrågan på arbetskraft finns. Kommuner ska samverka när utbildningar inom gymnasieskolan och komvux planeras, dimensioneras och erbjuds. Arbetsmarknadens behov och efterfrågan på arbetskraft ska tas i beaktande när utbildningar planeras. Komvux är även skyldiga att erbjuda kurser för att läsa in behörighet till högskola. Inom komvux finns också sfi och samhällsorientering för nyanlända, som båda är viktiga verktyg för att bidra till en lyckad integration.

Ekonomiskt bistånd

Socialtjänst - ekonomiskt bistånd styrs av Socialtjänstlagen (SoL) och bedriver därmed myndighetsutövning. Socialtjänsten har ett tvådelat uppdrag: att arbeta motiverande och med myndighetsutövning. Inom det motiverande arbetet handlar det om att hjälpa individer att bli självförsörjande genom att erbjuda individen rätt insats och vägledning. Inom myndighetsutövningen handlar det om hjälp med försörjningen. Efter utredning och en individuell behovsprövning, kan ekonomiskt bistånd beviljas. Ekonomiskt bistånd är samhällets yttersta skyddsnät och kan bara bli aktuellt när alla andra möjligheter till försörjning är uttömda och ska endast vara ett tillfälligt stöd. Barn i hushåll med ekonomiskt bistånd har samma rättigheter till stöd, trygghet och

rekreationsaktiviteter som andra barn. Samverkan kring barn i hushåll med ekonomiskt bistånd ska främja att barnet får de olika typer av stöd som barnet behöver. Informationsinsatser och stöttning ska bidra till att barn och unga i hushåll med ekonomiskt bistånd har möjlighet till rekreationsaktiviteter på sin fria tid. På avdelning socialtjänst - ekonomiskt bistånd finns även en barnrättssamordnare som stöttar verksamheten i att främja barns rättigheter och att barnperspektivet beaktas i beslut som rör barn.

Konsument Uppsala och Budget- och skuldrådgivning

Konsument Uppsala arbetar med budget- och skuldrådgivning och konsumenträttsfrågor. Kommuner ska enligt lag ge ekonomisk rådgivning till skuldsatta personer, både för att förebygga överskuldsättning och för att hjälpa skuldsatta personer att hitta en lösning på sina ekonomiska problem. Konsument Uppsala arbetar med rådgivning i privatekonomiska frågor och allmän information men också förebyggande och med praktisk hjälp till individer att planera sin ekonomi samt hjälper till med skuldsaneringsansökningar.

Samverkan och stöd till föreningslivet

Utöver ett antal Idéburna offentliga partnerskap har nämnden även olika bidrag som kan sökas av föreningar: Utvecklings- och projektbidrag för verksamhet som främjar inkludering i samhällsgemenskapen och motverkar arbetslöshet och som bedrivs i samverkan med nämndens verksamheter, verksamhetsbidrag för arbetsmarknadsinsatser ska leda till att människor långt ifrån arbetsmarknaden förbättrar sina möjligheter till arbete och studier och verksamhetsbidrag för etnisk förening ska stödja verksamhet som arbetar med språk, kultur, identitet och delaktighet i samhället.

Utveckling och projekt

Nämnden bedriver flera olika projekt som ofta är finansierade av externa finansiärer, bland annat Samordningsförbundet och Europeiska socialfonden. Genom dessa projekt prövar och utvecklar nämnden nya arbetssätt och metoder för att öka sin förmåga att arbeta resurseffektivt, ta tillvara på möjligheterna som digitalisering och artificiell intelligens (AI) medför och för att utveckla nämndens insatser för att fler Uppsalabor ska få ett arbete eller börja studera.

Politisk plattform

Vi vill skapa ett Uppsala där alla, oavsett bakgrund, ges möjligheten till en god livskvalitet och förutsättningar att nå sin fulla potential. En trygg, jämlik och hållbar framtid är möjlig om vi investerar i arbete, klimatomställning och social rättvisa. Vi står inför stora utmaningar med ökade levnadskostnader, arbetslöshet och en klimatkris. Samtidigt ser vi en möjlighet att genom samarbete och handling med fokus på ekonomin, jobben, klimatet och tryggheten bygga ett starkare samhälle för alla Uppsalabor och bidra till att Uppsala når målen i Agenda 2030.

Arbetet är grunden för frihet och välbefinnande

Arbete är grunden för individuellt självbestämmande och samhällets välbefinnande. Vårt mål är tydligt: alla som kan arbeta ska få möjlighet att göra det. För mandatperioden har vi satt ribban högt – andelen vuxna Uppsalabor som är i behov av ekonomiskt bistånd ska inte överstiga 1 procent. Det innebär att 1000 fler ska gå från ekonomiskt bistånd till arbete. För att nå detta mål krävs nära samverkan med staten, civilsamhället och näringslivet. Genom att göra den kommunala arbetsmarknadspolitiken till ett kraftfullt komplement till statens insatser skapar vi fler möjligheter för människor att ta steget in på arbetsmarknaden. Vi ska minska kompetensglappet mellan arbets sökande och arbetsmarknadens behov, stärka vuxenutbildningens kvalitet och matcha fler människor med bristyrken. Arbetsmarknadsanställningar är också ett viktigt verktyg för att fler ska få nödvändig erfarenhet för att få ett jobb på den ordinarie arbetsmarknaden.

Ett samhälle där alla barn får en rättvis start

Barn ska få växa upp i ett samhälle där deras framtid inte begränsas av familjens ekonomiska situation. Målet är att fler barn ska se sina föräldrar gå till jobbet eftersom fler föräldrar i arbete innebär färre barn i ekonomisk utsatthet. Barnrättsperspektivet ska vara vägledande och steg tas för att minska barnfattigdomen. Därför ska vi stärka ekonomin för barnfamiljer med ekonomiskt bistånd och skapa fler möjligheter till en aktiv och meningsfull fritid för barn.

Uppsala ska leda klimatomställningen

Uppsala ska vara världsledande i klimatomställningen. Genom att utveckla cirkulära lösningar, som Återbruket, visar vi vägen mot ett mer hållbart samhälle. Den kommunala verksamheten ska minska sitt klimatavtryck och vi ska skapa fler koncept som stärker Uppsalas roll som en föregångare i den gröna omställningen.

Jämlikhet och trygghet i hela Uppsala

Ojämlighet och segregation begränsar livsmöjligheter och ökar kriminalitet och otrygghet. Vi ser att trygghet inte bara handlar om att minska brott utan också om att skapa ett samhälle där alla känner sig inkluderade och delaktiga. Genom att motverka segregation och stärka det förebyggande och uppsökande arbetet kan vi öka sammanhållningen och skapa en tryggare framtid för alla Uppsalabor. Ett viktigt steg för att öka tryggheten och jämlikheten är att erbjuda fler feriejobb till ungdomar i riskzonen och att stärka arbetet med att nå ut till grupper som står långt från arbetsmarknaden. Kvinnor som inte tidigare haft möjlighet att arbeta är en särskilt prioriterad grupp.

Samverkan för stärkt integration

För att fler ska komma i arbete är det avgörande att integrationen stärks. Genom nära samverkan med staten, civilsamhället och näringslivet kan vi skapa fler möjligheter för

utbildning, arbete och integration. Vi ska arbeta tillsammans för att korta etableringstiden för nyanlända och stärka språkinsatser för att fler snabbt ska komma in i arbetslivet. Svenska för invandrare (sfi) ska utvecklas och göras tillgängligt på fler platser.

Skattemedel ska användas rätt och rättvist

Tilliten till välfärden är centralt för ett jämlikt samhälle. Därför ska vi intensifiera arbetet mot välfärds kriminalitet och otillåten påverkan. Skattemedel ska gå till de som har rätt till det och tjänstepersoner ska känna sig trygga i att utföra sitt arbete.

Omvärld och förutsättningar

I kommunens omvärldsanalys 2025 identifieras sex övergripande omvärldstrender. Även om trenderna redovisas som separata temaområden så går de ofta in i och påverkar varandra. Varje omvärldstrend har förändringstryck, det vill säga sådant som kan påverka kommunens förutsättningar att utföra eller lyckas med sina uppdrag. Det mesta av tidigare års omvärldsanalys är fortsatt relevant, men de geopolitiska konflikterna har hårdnat de senaste åren och Sverige och Europa behöver stärka sitt totalförsvar.¹

Den historiskt låga fruktsamheten innebär fortsatta utmaningar för samhället och Uppsala kommun. För att möta förändringar i miljö och klimat och nå målen om ett klimatneutralt Uppsala 2030, klimatanpassat Uppsala 2040 och klimatpositivt Uppsala 2050, krävs både aktiva åtgärder och anpassningar av kommunens verksamheter. Det säkerhetspolitiska läget har ytterligare försämrats, digitaliseringen och utvecklingen av AI går i en allt snabbare takt och nya kompetenser kommer att efterfrågas på arbetsmarknaden. Cyberangrepp, driftstörningar och desinformation riskerar att skada demokratiska processer. Den psykiska ohälsan fortsätter att öka och exempelvis mottagare av ekonomiskt bistånd, arbetslösa unga vuxna och ensamstående mödrar är särskilt utsatta. Arbetslösheten har ökat till följd av lågkonjunkturen och utrikes födda (särskilt kvinnor) med kort utbildning och personer med funktionsnedsättning har särskilt svårt att etablera sig på arbetsmarknaden. Tillgången till hyresbostäder med en hyresnivå som hushåll med låga inkomster kan efterfråga är låg och Uppsala har en tydlig socioekonomisk boendesegregation. Trångboddhet är ett problem som bland annat påverkar barns uppväxtvillkor. Samtidigt innebär den nya socialtjänstlagen bland annat ett ökat fokus på förebyggande arbete. Polariseringen i samhället fortsätter öka och desinformation och påverkanskampanjer är en realitet som kommunen måste hantera. Arbetslivskriminalitet och hot och våld mot anställda inom kommunen riskerar att inte bara öka otryggheten utan även urholka förtroendet för det offentliga. Pågående kriser, såsom klimatförändringarna och kriget i Ukraina ställer höga krav på kommunens beredskap, beslutsförmåga och kapacitet att hantera hot och kriser. Den civila försvarsförmågan behöver stärkas.

De sex övergripande omvärldstrenderna i Uppsala kommuns omvärldsanalys är:

- Avtagande folkökningstakt och förändrad befolkningsstruktur,
- Miljö- och klimatförändringar,
- Globalisering, konkurrens och teknikutveckling,
- Ojämlighet, levnadsförhållanden och folkhälsa,
- Samhällsklimat, hot och demokratins förutsättningar, samt
- Nya krav på beredskap och beslutsfattande.

Nämnden har utifrån dessa förändringstryck identifierat sex prioriterade risker som riskerar att påverka nämndens möjligheter att fullgöra sina uppdrag. De prioriterade riskerna är:

- Otillåten påverkan, välfärdsbrott och bedrägerier,
- Bristande beredskap för samhällsstörande kriser,
- Otillräcklig flexibilitet och förändringsförmåga,
- Brister i informationssäkerhet och personuppgiftshantering,

¹ Uppsala kommuns omvärldsanalys 2025, sid 3

- Matchningsproblem på arbetsmarknaden och risk för ökat utanförskap, samt
- Utökad ansvar utan tillräckliga resurser vid införande av aktivitetskrav.

Otillåten påverkan, välfärdsbrott och bedrägerier

Kommunens och nämndens resurser ska användas på rätt sätt och för dem vi är till för. I takt med att arbetslivskriminalitet ökar och den nätverksbaserade kriminaliteten finns i allt fler av samhällets olika områden och funktioner så ökar risken för att nämnden ska utsättas för olika typer av bedrägerier eller välfärdsbrottslighet. Även digitaliseringen innebär en ökad risk för nämnden att utsättas för olika typer av brottslighet. Om mer resurser måste läggas på att säkerställa skydd och säkerhet både för verksamheter och för medarbetare, istället för på kärnuppgiften, riskerar det att leda till inte bara en ökad otrygghet utan även till en urholkad tillit till det offentliga.

Brister i rutiner är ofta det som utnyttjas av kriminella och därför är det avgörande att rutiner för kontroller och uppföljningar både finns på plats och följs. Utbetalning av ekonomiskt bistånd och föreningsbidrag är områden där kontroll måste säkerställas, men även nämndens medarbetare behöver skyddas från otillåten påverkan i form av hot och våld. En otrygg arbetsmiljö är inte bara en hälsorisk för medarbetarna, utan kan också leda till att nämnden får svårt att behålla sin personal. I nämndens internkontrollplan finns kontrollmoment som säkerställer att förvaltningen gör det den ska på det sätt som det är avsett. Det innebär bland annat att säkerställa att förvaltningen vidtar nödvändiga åtgärder för att skydda sig mot otillåten påverkan, bedrägerier och välfärdsbrottslighet. Även i nämndens verksamhetsplan för 2026 möts risken genom ett flertal åtgärder som syftar till att öka säkerhet och trygghet för medarbetare och säkerställa ett gott arbete mot exempelvis felaktiga utbetalningar inom ekonomiskt bistånd och föreningsbidrag.

Bristande beredskap för samhällsstörande kriser

Om nödvändiga rutiner och planer för hantering av avbrott och störningar vid samhällsstörande kriser saknas, är okända i verksamheterna eller oprövade, riskerar det att leda till avbrott i informationsförsörjningen, omfattande verksamhetsstörningar och att försvåra för återgång till normal drift. Systematiska kriser i omvärlden som exempelvis klimatförändringarna och kriget i Ukraina ger följdverkningar i många led. Klimatförändringarna medför ett alltmer oförutsägbart och extremt väder som ställer krav på anpassningar för att klara det nya klimatet. Kriget i Ukraina har lett till störningar i leverantörskedjor och prisökningar. När desinformation och påverkanskampanjer blir vanligare ställer det högre krav på beredskap och krishantering. Arbete med bland annat kontinuitetshantering, risk- och sårbarhetsanalyser och att stärka medarbetarnas krisberedskap är viktigt för att skapa motståndskraft.

Otillräcklig flexibilitet och förändringsförmåga

Samhällsutvecklingen är komplex och går i en allt snabbare takt, samtidigt som det finns ökade krav på innovation och anpassningsförmåga. Om förvaltningen inte är tillräckligt flexibel och förändringsbenägen kan det leda till en bristande förmåga i att möta invånarnas behov och leda till långsamma beslut och processer. Den snabba utvecklingen inom många områden i samhället bidrar med stora möjligheter. Digitalisering och användandet av AI kan till exempel effektivisera resursutnyttjandet vilket kan underlätta att kompensera för att färre personer i framtiden behöver göra mer för att täcka bristen på arbetskraft. Men det kräver att förvaltningen har en förändringsförmåga, är flexibel och innovativ i sina arbetssätt. Samtidigt är det viktigt att digitaliseringen sker på ett hållbart sätt.

Brister i informationssäkerhet och personuppgiftshantering

I takt med att verksamheterna blir mer och mer digitaliserade och i kombination med komplexa regelverk för informations- och personuppgiftshantering i offentlig sektor, framträder nya sårbarheter. Nya krav ställs på hur ansvarsskyldighet, öppenhet och säkerhet kan garanteras. Driftstörningar, cyberattacker och dataintrång är exempel på risker som måste hanteras. För att hantera den stora mängden information krävs kunskap, rutiner och tekniskt stöd. Hantering av rättighetskrav, exempelvis enskilda som i större utsträckning begär registerutdrag, riskerar att ta stora mängder resurser i anspråk från verksamheterna och kan leda till minskad effektivitet. Brister i hanteringen av information och personuppgifter riskerar att leda till att känsliga uppgifter röjs, manipuleras eller förloras, vilket kan leda till rättsliga påföljder och förlorad tillit från invånare.

Matchningsproblem på arbetsmarknaden och risk för ökat utanförskap

Den historiskt låga fruktsamheten innebär fortsatta utmaningar för samhället. Försörjningskvoten i Uppsala kommun, det vill säga antalet barn, unga och äldre i förhållande till befolkningen i arbetsför ålder, är lägre än i riket. Brist på arbetskraft med rätt kompetens och konkurrens om befintlig arbetskraft gör att Uppsala kommun och många andra arbetsgivare står inför en stor utmaning i sin kompetensförsörjning. Arbetskraftsbristen skulle vara ännu större utan de senaste decenniernas stora invandringsöverskott.² Det gör det särskilt angeläget att förkorta tiden till etablering på den svenska arbetsmarknaden för utrikes födda, särskilt inom bristyrken.

Precis som en lång tid borta från arbetsmarknaden försvårar ett återinträde så riskerar utrikes födda som inte snabbt etablerar sig på arbetsmarknaden att hamna i långvarig arbetslöshet. Särskilt utrikes födda kvinnor har en längre etableringstid än utrikes födda män. Alla som kan arbeta behövs för att klara de utmaningar som bristen på arbetskraft och en åldrande befolkning medför. Att både kvinnor och män integreras i det svenska samhället är en förutsättning för att motverka segregation och utanförskap, för att ge barnen goda uppväxtvillkor och främja jämställdhet.

Samtidigt förändras arbetslivet i allt snabbare takt och i och med det ökar kompetenskraven. Fler kommer att behöva vara beredda att byta yrkesbana under arbetslivets gång och att kontinuerligt kompetensutveckla sig för att fortsätta vara attraktiv på arbetsmarknaden. De grupper som redan har svårare att etablera sig på arbetsmarknaden möter ännu större utmaningar. Detta leder till att individer riskerar att hamna i utanförskap och bli långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd, samtidigt som kompetensförsörjningen försvåras ytterligare, bland annat inom välfärdssektorn. Samtidigt riskerar platser på yrkesutbildningar att stå tomma även om nämnden skapar de utbildningar som efterfrågas av branscherna.

Utökat ansvar utan tillräckliga resurser vid införande av aktivitetskrav

Det råder fortfarande osäkerhet kring det kommande aktivitetskravet, bland annat gällande finansiering från staten och vad som kommer att vara giltiga insatser för de individer som omfattas. För att aktivitetskravet ska ha avsedd effekt krävs att insatserna är av god kvalitet. Utan tillräckliga resurser riskerar insatserna att urholkas, öka arbetsbelastningen för medarbetarna och att målgruppens behov inte tillgodoses,

² Uppsala kommuns omvärldsanalys 2025, sid 4

vilket kan leda till minskat förtroende för verksamheten och att målet med insatsen inte nås.

Trots att nämnden har erfarenhet av att arbeta med insatser för målgrupperna, redan har flera insatser på plats och har påbörjat förberedelser inför införandet, krävs att nämnden tilldelas tillräckliga resurser för att klara uppdraget. Nämnden behöver även stöd från andra förvaltningar i kommunen för att klara av att tillhandahålla insatser i den omfattning som kommer att krävas.

Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget

Nämndens verksamhetsplan och budget beskriver hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2026 – 2028. FN:s globala hållbarhetsmål i Agenda 2030 är en integrerad del av kommunens mål och budget och arbetsmarknadsnämnden ska bidra till att Uppsala kommun uppnår målen. Vilka åtgärder som bidrar till att uppfylla mål i Agenda 2030 finns markerat i kolumnen *Koppling till styrdokument*, där även åtgärder från handlingsplaner och Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning³ finns angivna. De indikatorer som följer utvecklingen av Agenda 2030 i Uppsala kommun, inom de områden som nämnden ansvarar för, redovisas tillsammans med övriga indikatorer och är utmärkta med "A2030".

Nämnden följer upp sin verksamhetsplan och budget i samband med kommunens gemensamma uppföljning per april, augusti och i årsbokslutet. Nämnden ansvarar för att löpande följa upp och analysera utvecklingen inom sina respektive verksamhetsområden.

I samband med att nämnden beslutar om sin verksamhetsplan och budget beslutar den även om sin plan för intern kontroll. Arbetsmarknadsförvaltningen ansvarar för att omsätta planerna i praktisk handling.

³ Vid nämndsammanträdet den 16 februari 2023 fattade nämnden beslut (diariernr AMN-2023-00029) om följande nämndmål i verksamhetsplanen för 2023: *Andelen Uppsalabor i behov av ekonomiskt bistånd ska minska*. Nämndmålet löper över hela mandatperioden. Förvaltningen fick i samband med det uppdrag att utarbeta en plan för att nå nämndmålet. *Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning* (diariernr AMN-2023-00174) antogs av nämnden vid sammanträdet den 27 oktober 2023.

Begrepp som används i verksamhetsplanen

Begrepp	Beskrivning
Fokusmål	Kommunfullmäktiges mål i Mål och budget. Nämnden konkretiserar fokusmålen genom att beskriva åtgärder till uppdragen och vid behov komplettera med grunduppdrag, nämndmål, strategier, åtgärder och indikatorer.
Uppdrag	Uppdrag som ges till nämnden genom kommunfullmäktiges Mål och budget eller genom beslut som fattas under året av kommunfullmäktige och/eller kommunstyrelsen. Till uppdrag från Mål och budget tar nämnden fram åtgärder och vid behov strategier för att beskriva hur nämnden genomför uppdragen.
Grunduppdrag	Nämndens grunduppdrag enligt reglementet. Utvecklingen av grunduppdraget beskrivs med nämndmål med åtgärder och/eller indikatorer.
Nämndmål	Nämnden kan för att bidra till måluppfyllelse konkretisera fokusmålen genom att formulera egna nämndmål med tillhörande strategier och åtgärder. Under fokusmål 1 finns ett kommungemensamt obligatoriskt nämndmål inom arbetsmiljö.
Budget	Nämndens budget utgår från Mål och budget och preciseras i nämndens detaljbudget. Nämnder som har både en systemledarroll och en egen regi redovisar budgeten separat för de båda verksamhetsformerna.
Strategi	Visar nämndens långsiktiga vägval för hur den ska nå sina mål. Nämnden tar i sina strategier även hänsyn till kommunens program och policyer. Nämnden kan i beskrivningen av sina strategier visa vad som behöver göras även bortom 2026-2028 för att sätta in åtgärderna i ett sammanhang.
Åtgärd	Visar vilka initiativ nämnden tar för att förverkliga sina nämndmål och uppdrag. Det kan exempelvis handla om att nämnden gör satsningar, fattar nödvändiga beslut, tillsätter en utredning eller startar en försöksverksamhet. Åtgärder för att öka jämställdheten ska alltid övervägas. För nämnder som har både en systemledarroll och en egen regi behöver det framgå om åtgärden gäller båda verksamhetsformerna eller enbart den ena eller andra.
Förväntad effekt	Konkretiserar en åtgärd och beskriver vad den ska leda till. Underlättar på så sätt uppföljningen av åtgärder.
Styrdokument	Visar om åtgärden finns i, eller kan kopplas till genomförandet av, ett befintligt styrdokument (till exempel program eller handlingsplan).
Indikator	Indikatorer mäter trender, resultat och önskade effekter i när- och omvärld som kommunen behöver förhålla sig till. De ska kunna jämföras över tid och där det är möjligt med andra organisationer och kommuner. De kan användas i styrningen genom att sätta ett målvärde för respektive indikator för planperioden.

Kommunfullmäktiges fokusmål

Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

Uppdrag 1. Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att minska den administrativa belastningen, öka takten i digitaliseringen och skapa förutsättningar för ett mer effektivt resursutnyttjande.

Berörda: Alla nämnder och bolag

För att klara av välfärdsuppdraget och öka samhällsnyttan behöver alla nämnder och bolagsstyrelser säkerställa en resurseffektiv verksamhet. Genom systematisk verksamhetsutveckling, digitalisering och innovation såväl inom respektive förvaltning och bolag som inom gemensam administration ska resurser frigöras till kommunens kärnverksamheter. Ökad samverkan och samfinansiering med universiteten för att dra nytta av forskningsresultat och spetskompetens kan stärka utvecklingen. För att kunna erbjuda en enklare vardag för invånare samt högre kvalitet och effektivitet i verksamheten ska kommunen öka takten i digitaliseringen av verksamheternas processer och utvecklingen av digitala tjänster. Utveckling av processer, datadrivet beslutsfattande och nya tjänster med stöd av AI och automatisering ska öka. En förutsättning är hela kommunens ansvarstagande för sin datakvalitet, informationsförvaltning och informationssäkerhet. Systematiken för att följa upp och analysera kvalitet, produktivitet och effektivitet ska vidareutvecklas.

Tabell 1. Nämndens åtgärder till Uppdrag 1. Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att minska den administrativa belastningen, öka takten i digitaliseringen och skapa förutsättningar för ett mer effektivt resursutnyttjande.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
1. Säkerställ att all digitalisering som förvaltningen driver ska vara genomtänkt med en plan för hur det leder till avsedd effekt samt frigöra resurser i verksamheten. Förvaltningen ska även se över befintliga digitala lösningar och system för att öka användningen och nyttan.	Agenda 2030, mål 9	Effektivt resursutnyttjande. Minskad administration till förmån för kärnverksamhet.
2. Stärk förutsättningarna för digital delaktighet, bland annat i hemmet, för personer med funktionsnedsättning utifrån principen om digitalt först.	Åtgärd 7.2 Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning Agenda 2030, mål 10 och 16	
3. Utforma grundläggande analog och digital samhällsservice och tjänster enligt principer för universell utformning så att de ska kunna användas av alla i största möjliga utsträckning utan behov av anpassning eller specialutformning.	Åtgärd 2.3 Handlingsplan för äldrevänlig kommun Agenda 2030, mål 10 och 16	

Uppdrag 2. Fortsätta arbetet med att säkerställa en hållbar och robust bemanning.

Berörda: KS, UBN, OSN, ÄLN, SCN, KTN och AMN

Kommunen ska ha en robust grundbemanning. Behovet av visstidsanställningar och inhyrd personal ska minska under planperioden. Den upprepade korttidssjukfrånvaron ska minska. Systematiken för att bemanningsplanera och dela resurser mellan olika verksamheter ska utvecklas. Den kommunala vuxenutbildningen har en viktig roll för kompetensförsörjningen och ska utveckla möjligheterna till kompetensutveckling, studieplanering, validering och skräddarsydda utbildningar inom berörda verksamhetsområden.

Tabell 2. Nämndens åtgärder till Uppdrag 2. Fortsätta arbetet med att säkerställa en hållbar och robust bemanning.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
4. Systematiken för att bemanningsplanera och dela resurser mellan olika verksamheter ska utvecklas.		Mer effektivt resursutnyttjande över verksamhetsgränser. Förvaltningen har en större flexibilitet att möta plötsligt och/eller oförutsedda behov.
5. Informationskampanjer riktade internt inom kommunen ska bidra till att andra förvaltningar i större utsträckning vänder sig till vuxenutbildningen för sin kompetensförsörjning och vid behov av skräddarsydda utbildningar.	Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning Agenda 2030, mål 4 och 8	Skräddarsydda utbildningar matchar andra förvaltningars kompetensbehov. Kännedomen internt i kommunen om vad vuxenutbildningen kan erbjuda ökar.
6. Samordna nämndens utbildningsutbud med kommunkoncernens behov av bemanning och kompetensförsörjning.	Agenda 2030, mål 4 och 8	Bättre matchning mellan utbildningsutbud och behov. Bättre kompetensförsörjning. Fler i egen försörjning.

Uppdrag 3. Säkerställa tillräckliga kunskaper i det svenska språket för anställda med behov av det inom förskola, vård och omsorg samt service.

Berörda: ÄLN, OSN, AMN, UBN och KS

Personer som får stöd ska vara trygga i att förstå och kunna prata svenska med kommunens medarbetare. Genom att säkerställa tillräckliga kunskaper i det svenska språket för anställda med behov av det inom vård och omsorg förbättras brukarbemötandet och patientsäkerheten ökar. Goda språkkunskaper hos personalen är en förutsättning för hög kvalitet i förskolan, att barnens språkutveckling fungerar bra och för en bättre och tryggare övergång till förskoleklass. Systematik ska implementeras för att säkerställa tillräckliga språkkunskaper i svenska språket bland medarbetare inom förskola, vård och omsorg samt service. Det kan till exempel handla om riktade språkutbildningar genom komvux och språkmentorer.

Tabell 3. Nämndens åtgärder till Uppdrag 3. Säkerställa tillräckliga kunskaper i det svenska språket för anställda med behov av det inom förskola, vård och omsorg samt service.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
7. I samarbete med UBF och VoF tillhandahålla kompenserande insatser i det	Agenda 2030, mål 4 och 8 Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning	Ökade språkkunskaper bland personal inom barnomsorg och vård.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
svenska språket för personal inom förskola och vård och omsorg.		
8. Säkerställa att elever som genomgår yrkesutbildningar inom komvux har nödvändiga kunskaper i det svenska språket.	Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning	Ökade språkkunskaper bland elever i yrkesutbildningar.

Uppdrag 4. Fortsätta att stärka likvärdigheten och höja kunskapsresultaten inom all utbildningsverksamhet.

Berörda: UBN, KTN och AMN

Skolan ska vara likvärdig och alla elever har rätt till en utbildning av hög kvalitet, enligt skollagen. Skolan ska dessutom arbeta för att kompensera för elevers olika bakgrund och förutsättningar. Likvärdigheten och kunskapsresultaten ska stärkas i förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem, fritidsklubb, gymnasieskola och vuxenutbildning. En viktig förutsättning för det är en ökad andel behöriga lärare samt en ökad andel behöriga förskollärare i förskolan. För att stärka likvärdigheten och för att alla elever ska få en utbildning av hög kvalitet riktas resurser utifrån lokala förutsättningar och identifierade behov. Likvärdigheten ska stärkas både inom och mellan skolor samt inom och mellan fritidshem och fritidsklubbar.

Tabell 4. Nämndens åtgärder till Uppdrag 4. Fortsätta att stärka likvärdigheten och höja kunskapsresultaten inom all utbildningsverksamhet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
9. Genomlys och utveckla och förbättra kartläggning och vägen in till Komvux med fokus på vägen in till yrkesutbildningar.	Agenda 2030, mål 4	Fler söker yrkesutbildningar.
10. Fortsätta med genomlysning av hur all typ av elevstöd används och hur uppföljning och analys av utfallet av stöd och anpassningar kan utvecklas.	Agenda 2030, mål 4, 10 och 16	Bättre analys leder till bättre kvalitet i stödet och anpassningarna.
11. Öka genomströmningen i SFI och arbetsmarknadsanknytningen samt stärk möjligheten att kombinera SFI med arbete eller praktik.	Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning Agenda 2030, mål 4, 8 och 16	Fler slutför sina sfi-studier snabbare. Fler kombinerar sfi med arbete eller praktik. Fler i egen försörjning.
12. Förstärka utbildningsinsatserna gentemot individer med mycket låg utbildningsbakgrund för att de bättre ska kunna tillgodogöra sig SFI-undervisningen.	Agenda 2030, mål 4, 8, 10 och 16	Fler med låg tidigare utbildning klarar sina sfi-studier.
13. Skapa arbetssätt och erbjud kompetensutveckling som säkrar att lärare och andra medarbetare i skolmiljön kan stötta elever med funktionsnedsättning i att	Åtgärd 5.1 Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning Agenda 2030, mål 4, 10 och 16	

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
delta i undervisning och nå sina mål.		
14. Stärk samordningen mellan UBN, SCN, OSN och AMN vad gäller barn, unga och vuxna med bristande skolgång, så att de kan delta i utbildning och klara satta mål oavsett anpassad eller vanlig skolgång.	Åtgärd 5.2 Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning Agenda 2030, mål 4, 10 och 16	

Uppdrag 6. Åstadkomma en omställning mot en effektiv och nära vård med fokus på förebyggande och hälsofrämjande insatser.

Berörda: OSN, ÄLN, KTN, IFN, SCN, UBN, AMN och PBN

Uppsala kommun arbetar tillsammans med Region Uppsala och övriga kommuner i länet för att uppnå målbilden Effektiv och nära vård 2030. Förebyggande och hälsofrämjande insatser behövs för att stärka eller bibehålla alla människors fysiska, psykiska och sociala hälsa och välmående. Samverkan ska framförallt stärkas i arbetet med förebyggande och hälsofrämjande insatser riktat till äldre, personer med funktionsnedsättning, barn och unga med komplexa behov samt personer som är sjukskrivna och som saknar sjukpenninggrundande inkomst och uppbär ekonomiskt stöd. Ökat fokus på tidiga insatser för äldre ska stärka den enskildes livskvalitet och egenmakt samtidigt som det leder till minskat behov av vård- och omsorgstunga insatser. Det är en förutsättning för att kommunen ska klara ekonomin och kompetensförsörjningen.

Tabell 5. Nämndens åtgärder till Uppdrag 6. Åstadkomma en omställning mot en effektiv och nära vård med fokus på förebyggande och hälsofrämjande insatser.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
15. Utveckla brukarrevisioner som en del av brukarinflytandet, som med stöd av brukare, medarbetare samt representanter från Funktionsrätt kan bidra med viktiga perspektiv.	Åtgärd 1.5 Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	
16. Säkra att medarbetare har kompetens att bemöta individer oavsett funktionsnedsättning samt hantera frågor som berör dem genom prioriterade satsningar.	Åtgärd 2.1 Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	
17. Utveckla samverkan med myndigheter, civilsamhället samt Region Uppsala kring samsjuklighet för att minska konsekvenserna av organisatoriska mellanrum mellan huvudmännen för dessa individer.	Åtgärd 2.2 Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning Agenda 2030, mål 3 och 10	
18. Säkra arbetssätt som möjliggör att undersökningar som fångar bemötande kan användas för att göra anpassningar som möter	Åtgärd 2.3 Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
behov hos personer med funktionsnedsättning.		
19. Säkra att det finns rutiner som stödjer att beslut och information kommuniceras så att den som berörs förstår hur beslutsprocessen går till samt innebörden av beslutet.	Åtgärd 3.1 Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	
20. Utveckla nya och stöd befintliga, fungerande arbetssätt för samordning och möjlig samhandläggning av personer med funktionsnedsättning och deras familjer så att insatser och åtgärder kan ges på ett samlat sätt.	Åtgärd 8.1 Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning, och Åtgärd 3.1 Handlingsplan för äldrevänlig kommun Agenda 2030, mål 3 och 10	
21. Säkerställa att arbeten inom omställningen till en nära vård, nya socialtjänstlagen samt samsjuklighetsarbetet ligger i linje med varandra med särskilt fokus på hälsofrämjande och förebyggande arbete.	Fokusområde 2.1 HSVO - Samverkansplan 2024-2026 Agenda 2030, mål 3 och 10	
22. Genom analyser av avvikelser och trender stärka samverkansprocesser, exempelvis in- och utskrivning och vård i hemmet.	Fokusområde 2.2 HSVO - Samverkansplan 2024-2026	
23. Utveckla arbetssätt utifrån pilot av ramverk för uppföljning av omställningen till en nära hälsa, stöd, vård och omsorg och indikatorer för uppföljning.	Fokusområde 2.2 HSVO - Samverkansplan 2024-2026	
24. Medverka i länsgemensamt strategiskt nätverk och genomföra lokala aktiviteter för att stärka SIP-arbetet. Utvärdera effekterna av det strategiska nätverket och de lokala aktiviteterna.	Fokusområde 2.4 HSVO - Samverkansplan 2024-2026	

Uppdrag 10. Öka samnyttjandet av kommunens lokaler och anläggningar och tillgängliggöra lokalerna för andra verksamheter när de inte nyttjas.

Berörda: KS, UBN, IFN, KTN, ÄLN, OSN, AMN, SFAB, UKAF och UHEM

Kommunalt finansierade lokaler och anläggningar är viktiga mötesplatser för invånare, föreningslivet och civilsamhälle. Genom ett ökat samnyttjande av lokaler kan kommunens verksamheter minska sina lokalkostnader samtidigt som fler lokaler kan tillgängliggöras för föreningslivet och civilsamhället. Kommunens lokaler ska tillgängliggöras för andra verksamheter när de inte används. Kommunens verksamheter ska alltid planera för att samnyttja lokaler. Incitamenten för ett effektivt lokalutnyttjande ska stärkas för att undvika att lokaler står tomma. För att möjliggöra detta ska en utredning göras om hur koncernen effektivast samlar funktioner kopplat till ekonomi, investeringar och drift för att uppnå önskad effekt av samnyttjandet av

kommunkoncernens fastighetsbestånd kopplat till bokningar när kärnverksamheten inte nyttjar sina lokaler. Vid ny- och ombyggnation ska lokaler utformas så att de fungerar att samnyttjas av flera verksamheter. Genom att utveckla och digitalisera lås, larm och passagesystem i kommunens lokaler kan tillgängligheten för invånare öka och hanteringen effektiviseras.

Tabell 6. Nämndens åtgärder till Uppdrag 10. Öka samnyttjandet av kommunens lokaler och anläggningar och tillgängliggöra lokalerna för andra verksamheter när de inte nyttjas.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
25. Alla verksamheter ska säkerställa att förvaltningens lokaler nyttjas effektivt även över avdelningsgränserna.		Effektivt lokalutnyttjande. Fler lokaler tillgängliggörs för fler verksamheter.

Uppdrag 11. Öka valdeltagandet i områden och grupper med lågt valdeltagande samt utveckla samverkan kring att genomföra val i Uppsala kommun.

Berörda: KS, VLN, ÄLN, OSN, UBN, AMN, KTN, GSN, IFN, ÖFN, UKAF, SFAB och UKK

Förutsättningarna att nyttja sina demokratiska rättigheter är inte jämlikt fördelade. Kommunen ska därför utveckla arbetet med att öka valdeltagandet i områden och grupper med lågt valdeltagande samt verka för ett mer jämlikt valdeltagande. För att de allmänna valen 2026 ska kunna genomföras på ett tryggt, rättssäkert och tillgängligt sätt behöver samverkan mellan berörda nämnder och bolagsstyrelser stärkas. En mer robust valorganisation behöver byggas upp i såväl mellanvalsperiod som vid valår. Arbetet omfattar bland annat bemanning, lokalförsörjning och logistik.

Tabell 7. Nämndens åtgärder till Uppdrag 11. Öka valdeltagandet i områden och grupper med lågt valdeltagande samt utveckla samverkan kring att genomföra val i Uppsala kommun.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
26. Inom ramen för projektet <i>Tillsammans för demokrati</i> ⁴ bidrar nämnden med insatser särskilt riktade till nämndens målgrupper.	Agenda 2030, mål 10 och 16	Ökat valdeltagande bland nämndens målgrupper.
27. Nämnden informerar genom sina verksamheter olika målgrupper om demokrati och rösträtt samt stöttar KS i att nå ut till de föreningar som nämnden ger bidrag till.	Agenda 2030, mål 10 och 16	Ökat valdeltagande bland nämndens målgrupper. Ökad kunskap bland nämndens målgrupper om hur demokratin i Sverige fungerar.
28. Nämnden ställer sina verksamhetslokaler till förfogande inför valet 2026.		Effektivt lokalutnyttjande.

⁴ Projekt som drivs av kommunledningskontoret med fokus på demokrati och ökat valdeltagande inför valet 2026.

Nämndens grunduppdrag

Nämndmål N1.1. Kommunkoncernen ska ha en hållbar och hälsofrämjande arbetsmiljö

Kommunens systematiska arbetsmiljöarbete ska i första hand vara förebyggande och hälsofrämjande. Väl fungerande systematik, rutiner och den löpande dialogen mellan chef och medarbetare skapar förutsättningar för kommunen som arbetsgivare att säkerställa en god organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö. Alla medarbetare har därtill ett individuellt ansvar att aktivt bidra till en god arbetsmiljö.

Samtliga nämnder, styrelser, förvaltningar och bolag ska regelbundet följa upp arbetsmiljön och det systematiska arbetsmiljöarbetet i den egna verksamheten samt säkerställa att en returnering av arbetsmiljöuppgifter kan hanteras på ett bra sätt.

Som arbetsgivarnämnd har kommunstyrelsen en särskild tillsynsplikt för kommunens arbetsmiljö och följer därför upp hur nämnderna tillämpar det systematiska arbetsmiljöarbetet. Dessutom kommer kommunstyrelsen under planperioden särskilt följa upp och analysera de arbetsmiljörelaterade nyckeltalen hållbart medarbetarengagemang, sjukfrånvaro och upprepad kortidssjukfrånvaro samt tillbud och arbetsskador på kommunövergripande nivå.

Tabell 8. Nämndens åtgärder till Nämndmål N1.1. Kommunkoncernen ska ha en hållbar och hälsofrämjande arbetsmiljö.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
29. Säkerställ en trygg arbetsmiljö fri från hot och våld för förvaltningens medarbetare.		En trygg och säker arbetsmiljö för medarbetare. Ökad rättssäkerhet.

Indikatorer

Kommunfullmäktiges indikator nummer 7 i Mål och budget 2026-2028

Medborgarundersökningen – Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%) som återfinns under fokusmål 1, har brutits ner till följande indikator under fokusmål 1 i arbetsmarknadsnämndens verksamhetsplan:

Andel (%) inkomna synpunkter i form av klagomål och förbättringsförslag från invånare som har hanterats (mottagen, bedömd, återkopplad och avslutad)

Kommunfullmäktiges indikator nummer 8 i Mål och budget 2026-2028

Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen – Totalindex (skala 0-100) som återfinns under fokusmål 1, har brutits ner till att följas via indikator *medarbetarundersökningen*.

Kommunfullmäktiges indikator nummer 9 i Mål och budget 2026-2028 *Sjukfrånvaro totalt bland anställda, kommun, andel (%)* som återfinns under fokusmål 1, har brutits ner till följande indikator under fokusmål 1 i arbetsmarknadsnämndens verksamhetsplan:

Sjukfrånvaro bland anställda, nämndnivå, andel (%)

I kolumnen för *jämförelsevärde* anges "R12", resultatnätverk, som består av tolv kommuner, inklusive Uppsala, med liknande förutsättningar som Uppsala jämför sig med. Dessa kommuner är: Eskilstuna, Gävle, Helsingborg, Jönköping, Linköping, Lund, Norrköping, Södertälje, Umeå, Uppsala, Västerås och Örebro.

Tabell 9. Nämndens indikatorer till Fokusmål 1. Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden.

Målsättning	Indikator	2023	2024	2025	Jämförelsevärde	Nr MoB	Källa
Öka	Andel (%) inkomna synpunkter i form av klagomål och förbättringsförslag från invånare som har hanterats (mottagen, bedömd, återkopplad och avslutad) ⁵	-	-				DF-respons ⁶
	Kvinnor	-	-				
	Män	-	-				
Minska	Sjukfrånvaro bland anställda, nämndnivå, andel (%) ⁷	-	-				Hypergene
	Kvinnor	-	-				
	Män	-	-				
Behåll	Antal medarbetare per chef	-	13.8				Hypergene
	Kvinnor	-	14.6				
	Män	-	11.9				
Minska	Andel visstidsanställda	-	13.4				Hypergene
	Kvinnor	-	14.8				
	Män	-	9.7				
Minska	Personalomsättning månadsanställda, extern respektive intern avgång (ack)	-	13.8				Hypergene

⁵ Nedbruten från KF-indikator *Medborgarundersökningen – Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)* nr 7 i Mål och budget 2026-2028.

⁶ System där synpunkter från medborgare och medarbetare ska registreras och hanteras.

⁷ Nedbruten till nämndnivå från KF-indikator *Sjukfrånvaro totalt bland anställda, kommun, andel (%)* nr 9 i Mål och budget 2026-2028.

	Kvinnor	-	15.3	
	Män	-	10.8	
Öka	Medarbetarundersökningen ⁸	-	82	Medarbetarundersökningen
	Kvinnor	-	83	
	Män	-	79	
Öka	Andel ansvar inom AMF där den årliga uppföljningen av Systematiskt Arbetsmiljöarbete (SAM) är genomförd		96.5	Hypergene
	Kvinnor		-	
	Män		-	
Öka	Antal anmälningar i Kommunens Incidenthanteringssystem och Arbetsmiljörapporteringssystem (KIA)		197	KIA
	Kvinnor		49	
	Män		47	
	Kön ej angett		101	

⁸ Nedbruten från KF-indikator *Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen – Totalindex (skala 0-100)* nr 8 Mål och budget 2026-2028.

Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

Uppdrag 12. Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker service och myndighetsutövning med hög kvalitet.

Berörda: Alla nämnder och bolag

Uppsala är en kommun där nya och befintliga företag ges förutsättningar att starta och växa. För att stimulera jobbtillväxt behöver det skapas bättre förutsättningar för fler företag att starta, etablera sig, ställa om och växa i kommunen. Företag och företagare ska mötas av bra service med hög tillgänglighet, god förståelse, effektiv handläggning och tydlig kommunikation. Kommunens anseende som affärspartner och som aktiv och framåtblickande samverkanspartner ska öka. Upphandling är ett strategiskt verktyg för att främja näringslivsklimatet i Uppsala. Upphandlingarna ska om möjligt delas upp i mindre delar för att underlätta för små och lokala företag att delta och lägga anbud.

Tabell 10. Nämndens åtgärder till Uppdrag 12. Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker service och myndighetsutövning med hög kvalitet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
30. Inom ramen för nätverket <i>En god investering</i> utveckla och systematisera nämndens samarbete med näringslivet, civilsamhället och kommunens näringslivsenhet för fler arbetstillfällen, APL- och praktikplatser samt en mer inkluderande arbetsmarknad.	Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning Agenda 2030, mål 8, 11 och 16	Fler i egen försörjning. Fler individer kan skaffa sig den kunskap som krävs på arbetsmarknaden.
31. Uppsala kommun ska ge en samordnad, rådgivande, rättssäker, effektiv företagsservice och ett gott bemötande i kontakterna med näringslivet.	Åtgärd 4.1 Handlingsplan för näringslivsprogram 2024-2027	
32. Uppsala kommun ska vara ledande inom digitala tjänster och arbeta med ett datadrivet beslutsfattande för att säkerställa en enkel, rättssäker och effektiv företagsservice för hela näringslivet.	Åtgärd 4.2 Handlingsplan för näringslivsprogram 2024-2027	
33. Uppsala kommun ska vara ledande inom upphandling som ett strategiskt verktyg för utveckling, och skapa möjligheter för företag oavsett storlek och bransch.	Åtgärd 6.1 Handlingsplan för näringslivsprogram 2024-2027 Agenda 2030, mål 8	
34. Uppsala kommun ska kännetecknas av dialog och tillgänglighet när det gäller upphandling.	Åtgärd 6.2 Handlingsplan för näringslivsprogram 2024-2027	

Uppdrag 14. Öka andelen Uppsalabor som är självförsörjande.

AMN, KS, OSN, UBN, GSN, IFN, KTN, MHN, PBN, RÄN, SCN, ÄLN, ÖFN, UKAF, SFAB, UPAB, UVA, UHEM, UKK och UST

För att fler ska komma i arbete är det centralt att det finns växande företag som är villiga att anställa. Fler ska kunna starta och driva företag och näringslivets konkurrenskraft ska stärkas. Arbetssökande ska få möjlighet att skaffa sig kunskaper och erfarenheter som efterfrågas på arbetsmarknaden, samtidigt som näringslivets kompetensförsörjning ska underlättas. För att möta kompetensbehoven spelar arbetsgivare en viktig roll genom att möjliggöra praktik och anställning. Arbetsgivare behöver se och ta tillvara all kompetens. Fler personer ska erbjudas arbetsmarknadsanställningar och andra insatser för att få en första arbetslivserfarenhet. Kommunen ska erbjuda platser för Prao, APL, arbetsmarknadsanställningar och praktik i den egna verksamheten samt kravställa på praktik- och lärlingsplatser i upphandlingar. Genom individanpassat stöd och insatser kan övergången från skolan till ett inkluderande arbetsliv underlättas. Kommunen ska möjliggöra för personer med försörjningsstöd att transportera sig till utbildning och arbetsmarknadsåtgärder. Stödet för att fler personer med funktionsnedsättning ska kunna ta steget ut på arbetsmarknaden utökas. Arbetet med utbildnings- och jobbcenter i olika stadsdelar i Uppsala ska fortsätta att utvecklas.

Tabell 11. Nämndens åtgärder till uppdrag 14. Öka andelen Uppsalabor som är självförsörjande.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
35. Kompetenshöjande insatser, inklusive en samhällsorienterande introduktion om arbetslivet i Sverige till de som är i behov av det, ska ges under arbetsmarknadsanställningar.	Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning	Fler får de kompetenser som efterfrågas på arbetsmarknaden. Fler i egen, hållbar försörjning. Ökad kunskap om det svenska samhället.
36. Öka övergången från kommunal arbetsmarknadsanställning till studier eller reguljära arbetsmarknaden.	Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning	Fler i egen försörjning. Minskat behov av ekonomiska bistånd.
37. Fler individer med ekonomiskt bistånd ska erbjudas en arbetsmarknadsanställning.	Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning	Fler i egen försörjning. Minskat behov av ekonomiskt bistånd.
38. I samarbete med upphandlingsenheten säkerställa att sociala sysselsättningskrav ställs vid fler upphandlingar.	Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning	Fler APL- och praktikplatser. Fler får de erfarenheter som efterfrågas på arbetsmarknaden. En mer inkluderande arbetsmarknad.
39. Prioritera ensamstående kvinnor med barn och mödrar med utländsk bakgrund vid tilldelning av arbetsmarknadsanställning.	Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning	Fler utrikes födda kvinnor i egen försörjning. Färre barn växer upp i hushåll med ekonomiskt bistånd. Minskat behov av ekonomiskt bistånd.
40. Utveckla och ta tillvara på lyckade arbetssätt och metoder som riktar sig till unga som varken arbetar eller studerar för att fler unga ska kunna få ett arbete eller börja studera.	Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning	Fler unga i egen försörjning. Minskat behov av ekonomiskt bistånd.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
41. Utifrån en nulägesanalys och kartläggning av målgruppen förbereda för implementeringen av det kommande aktivitetskravet.		Förvaltningen är förberedd inför införandet av aktivitetskravet.
42. Genom satsningen Arbete för alla utveckla en verksamhet för att fler unga med funktionsnedsättning ska få och behålla ett arbete eller påbörja studier.		Fler unga med funktionsnedsättning i egen försörjning. Minskat behov av ekonomiskt bistånd.
43. Stärka och utveckla samordningen av planering och insatser inom kommunen och med andra relevanta externa aktörer utifrån den enskilde biståndsmottagarens behov för att med effektiva åtgärder uppnå en hållbar egen försörjning.		Fler i egen försörjning. Minskat behov av ekonomiskt bistånd.
44. Öka antalet anställda med funktionsnedsättning i kommunens verksamheter genom normmedveten rekrytering, inkluderande arbetsplatser och anpassade anställningsvillkor.	Åtgärd 6.1 Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	
45. Genom samverkan inom kommunkoncernen, samt med civilsamhället och näringslivet, tillskapa ett bredare utbud av arbetsmarknadsinsatser för personer med funktionsnedsättning.	Åtgärd 6.2 Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	
46. Stärk samordning mellan UBN, AMN och OSN så att fler personer med funktionsnedsättning kan etablera sig på arbetsmarknaden eller genom fortsatta studier då de slutar i anpassad gymnasieskola.	Åtgärd 6.3 Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	
47. Utveckla nya, och stöd befintliga, fungerande modeller som ökar möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att närma sig arbetsmarknaden.	Åtgärd 6.4 Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	
48. Gör Uppsala kommun till en mer attraktiv arbetsgivare för anställda och arbetssökande 60+ genom att ge möjlighet till flexibla anställningsvillkor och utvecklingsmöjligheter.	Åtgärd 2.6 Handlingsplan för äldrevänlig kommun	
49. Tillvarata erfarenheter från aktiviteter som sker inom projektet Stöd till arbete och studier (IPS).	Fokusområde 2.3 HSVÖ - Samverkansplan 2024-2026	

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
50. Identifiera samverkansbehov utifrån respektive parts kompetensförsörjningsplaner.	Fokusområde 2.3 HSVO - Samverkansplan 2024-2026	
51. Utred förutsättningarna att tillsammans med näringsliv eller civilsamhälle starta eller utveckla verksamhet för att bättre tillvarata och utveckla utrikes födda kvinnors informella kompetenser som exempelvis matlagning och sömnad för att öka chanserna att etablera sig på arbetsmarknaden.		Fler i egen försörjning. Minskat behov av ekonomiskt bistånd. Förbättrad samverkan mellan förvaltningen, näringslivet och civilsamhället.

Uppdrag 15. Utveckla arbetet för att fler elever ska välja yrkesinriktade utbildningar.

Berörda: UBN, KS, AMN, OSN, ÄLN och KTN

En viktig förutsättning för företagens tillväxt är möjligheten att rekrytera rätt kompetenser. Det finns en brist på arbetskraft inom flera jobb som kräver yrkesutbildning. Utifrån kunskap om kompetensbristen inom olika yrken ska insatser genomföras för att bidra till bättre utbildningar och matchning. Kommunen ska bland annat möjliggöra mötet mellan arbetsgivare och arbetssökande genom samordning av ett årligen återkommande jobb- och utbildningsevenemang. Arbetet ska genomföras i nära samverkan mellan näringslivet, skolan, vuxen- och arbetsmarknadsutbildningar. Insatser ska även göras för att främja att fler väljer en gymnasieutbildning med yrkesinriktning.

Tabell 12. Nämndens åtgärder till uppdrag 15. Utveckla arbetet för att fler elever ska välja yrkesinriktade utbildningar.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
52. Målgruppsanpassade, uppsökande och strategiska informationskampanjer ska syfta till att nå fler personer samt öka antal nya ansökningar/öka antal elever på yrkesutbildningar.	Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning	Fler söker till och läser yrkesutbildningar.
53. Vuxenutbildningen ska verka för att fler individer med förutsättningar att klara studierna och som uppbär ekonomiskt bistånd ska läsa yrkesinriktade utbildningar.	Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning	Fler läser yrkesutbildningar. Minskat behov av ekonomiskt bistånd.
54. Undersök möjlighet och behov av att inrätta Samordningsteam i samarbete med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Region Uppsala för personer med ohälsa och för personer med långvarigt ekonomiskt bistånd i syfte att fler ska gå vidare till arbete eller studier.		Fler individer med ohälsa och långvarigt ekonomiskt bistånd får det stöd de behöver. Fler i egen försörjning. Minskat behov av ekonomiskt bistånd.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
55. Stärka kommunens samverkan mellan företag, grund- och gymnasieskolor, vuxen- och arbetsmarknadsutbildningar och universiteten för att möta kompetensbehoven samt öka attraktiviteten för yrkesinriktade utbildningar.	Åtgärd 2.1 Handlingsplan för näringslivsprogram 2024-2027	

Uppdrag 16. Stärka Uppsalas position som nationell och internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden.

Berörda: Alla nämnder och bolag

Att driva och delta i relevanta och prioriterade samarbeten och hämta hem erfarenheter bidrar till att verksamheten kan utvecklas för att skapa mer nytta för våra invånare och samtidigt stärka Uppsalas förutsättningar nationellt och internationellt. Uppsala ska positionera sig som en aktiv och trovärdig samverkanspart i frågor som är avgörande för kommunens utveckling och attraktivitet. Visat ledarskap och nya nätverk stärker Uppsalas möjligheter att påverka och bidra samtidigt som det ökar attraktiviteten för investeringar och gemensamma satsningar. För att möta ekonomiskt utmanande tider samtidigt som behovet av utveckling kvarstår ska Uppsala kommun bygga strategisk kapacitet för att använda de möjligheter som erbjuds att söka extern finansiering genom nationella och europeiska fonder och program. När kommunens verksamheter deltar i eller driver externt finansierade projekt ska det finnas en tydlig koppling till kommunens mål och planerad verksamhetsutveckling.

Tabell 13. Nämndens åtgärder till Uppdrag 16. Stärka Uppsalas position som nationell och internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
56. Genom att aktivt och strategiskt söka, driva och delta i samarbeten och projekt med andra parter, t.ex. andra kommuner, regioner och lärosäten, utveckla nämndens verksamheter och bidra till ökad måluppfyllelse.	Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning	
57. Genomföra en jobb- och utbildningsmässa.	Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning	Bättre matchning mellan arbetssökande och arbetsgivare.
58. Stärka Uppsalas fokusbranscher och kluster och främja gränsöverskridande utveckling.	Åtgärd 3.1 Handlingsplan för näringslivsprogram 2024-2027	

Nämndens grunduppdrag

Nämndmål 2.1. Nämndens verksamheter ska prestera bättre än jämförbara kommuner

Allt nämnden gör ska leda till att fler Uppsalabor ska ha en egen hållbar försörjning. Nämnden arbetar för att främja individers jämställda etablering på arbetsmarknaden och bryta långvarigt bidragsberoende samt bidrar till kompetensförsörjningen. Uppsalas utveckling sätts i relation till jämförbara kommuner.

Nämndmål 2.2. Andelen Uppsalabor i behov av ekonomiskt bistånd ska minska

I slutet av mandatperioden ska andelen vuxna biståndsmottagare inte överstiga en procent av den vuxna befolkningen.

Tabell 14. Nämndens åtgärder till nämndmål 2.1. Nämndens verksamheter ska prestera bättre än jämförbara kommuner och nämndmål 2.2. Andelen Uppsalabor i behov av ekonomiskt bistånd ska minska.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Se bilaga 2, Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning.		Fler i egen försörjning. Minskat behov av ekonomiskt bistånd. Uppsala presterar bättre än jämförbara kommuner. Max 1 procent av befolkningen uppbär ekonomiskt bistånd.

Indikatorer

I kolumnen för *jämförelsevärde* anges "R12", resultatnätverk, som består av tolv kommuner, inklusive Uppsala, med liknande förutsättningar som Uppsala jämför sig med. Dessa kommuner är: Eskilstuna, Gävle, Helsingborg, Jönköping, Linköping, Lund, Norrköping, Södertälje, Umeå, Uppsala, Västerås och Örebro. Indikatorer som är märkta med "A2030" betyder att de ingår i uppföljning av Agenda 2030-målen.

Tabell 15. Nämndens indikatorer till Fokusmål 2. Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb.

Målsättning	Indikator	2023	2024	2025	Jämförelsevärde	Nr MoB	Källa
Minska Mål 2026: 4.8 Mål 2028: 4.5	Arbetslösa i befolkningen, 18-65 år, andel (%) ⁹	4.8	4.9		R12: 6.6	12	Kolada id: N03920
	Kvinnor	4.5	4.5				
	Män	5	5.2				
Minska Mål 2026: 3.7 Mål 2028: 3.5	Invånare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%) (A2030) ¹⁰	3.8	-		R12: 5.3	13	Kolada id: N02797
	Kvinnor	2.9	-				
	Män	4.8	-				
Minska Mål 2026: 1	Vuxna biståndsmottagare (18+) med ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen	1.32	1.24				Socialstyrelsen/ Lifecare
	Kvinnor	1.35	1.29				
	Män	1.29	1.2				
Minska Mål 2026: 1.15 Mål 2028: 1.09	Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen (A2030) ¹¹	1.24	1.15		R12: 1.32	14	Lifecare/ Kolada id: N31816
	Kvinnor	1.3	1.2				
	Män	1.17	1.09				

⁹ Planerad publicering vecka 3 2026, avser år 2025.

¹⁰ Planerad publicering vecka 20 2026, avser år 2024.

¹¹ Planerad publicering vecka 24 2026, avser år 2025.

Minska	Invånare med låg ekonomisk standard, andel (%) (A2030) ¹²	16	-	Kolada id: N66078
	Kvinnor	-	-	
	Män	-	-	
Minska	Ensamstående kvinnor med barn med ekonomiskt bistånd, andel (%) / antal	-	-	Lifecare/ Kolada id: N31911
Minska	Hushåll med barn med ekonomiskt bistånd, andel (%) / antal ¹³	-	-	Lifecare
Minska	Ungdomar med ekonomiskt bistånd, andel (%) / antal ¹⁴	-	-	Lifecare
	Kvinnor	-	-	
	Män	-	-	
Minska	Vuxna biståndsmottagare med orsak arbetslöshet med ekonomiskt bistånd, andel (%) / antal	47.7 (Kolada)	44.7 (Kolada)	Lifecare/ Kolada id: N31858 ¹⁵
	Kvinnor	-	-	
	Män	-	-	
Minska	Vuxna biståndsmottagare med orsak sjukskriven med ekonomiskt bistånd, andel (%) / antal	15.4 (Kolada)	15 (Kolada)	Lifecare/ Kolada id: N31860 ¹⁶
	Kvinnor	-	-	
	Män	-	-	
Minska	Vuxna biståndsmottagare med orsak sociala skäl med ekonomiskt bistånd, andel (%) / antal	16.8 (Kolada)	18.6 (Kolada)	Lifecare/ Kolada id: N31863 ¹⁷
	Kvinnor	-	-	
	Män	-	-	
Öka	Arbetssökande som är inskrivna på UJC-A och som haft minst en insats, per månad, andel (%) / antal	-	-	Lifecare
	Kvinnor	-	-	
	Män	-	-	
Öka	Arbetssökande som avslutas till arbete eller studier från arbetsmarknadsanställning, andel (%) / antal	-	-	Lifecare
	Kvinnor	-	-	
	Män	-	-	
Öka	Andel avslut till arbete eller studier, per månad, andel (%)	23 (Procapita ¹⁸)	29 (Lifecare)	Lifecare/ Kolada id: U40455 ¹⁹

¹² Planerad publicering vecka 4 2026, avser år 2024.

¹³ Nedbruten från KF-indikator *Barn och unga 0-20 år som har varit placerade på HVB eller familjehem någon gång under året, antal/1000 invånare*, nr 28 Mål och budget 2026-2028.

¹⁴ Nedbruten från KF-indikator *Barn och unga 0-20 år som har varit placerade på HVB eller familjehem någon gång under året, antal/1000 invånare*, nr 28 Mål och budget 2026-2028.

¹⁵ Planerad publicering vecka 44 2026, avser år 2025.

¹⁶ Planerad publicering vecka 44 2026, avser år 2025.

¹⁷ Planerad publicering vecka 44 2026, avser år 2025.

¹⁸ Verksamhetssystem som användes innan övergång till Lifecare.

¹⁹ Ingen uppgift om nästa publicering.

	Kvinnor	21 (Procapita)	25 (Lifecare)	
	Män	26 (Procapita)	33 (Lifecare)	
Öka	Antal antagna till yrkesutbildningar	-	-	IST Analys
	Kvinnor	-	-	
	Män	-	-	
Öka	Antal antagna elever på kombinationsutbildningar (SFI/SVA grund + Yrkesutbildningar)			IST Analys
	Kvinnor			
	Män			
Öka	Andel godkända betyg/ Kursdeltagare i komvux som har avslutat med godkända betyg, i huvudmannens skolenheter, andel av de som avslutat eller avbrutit kurs under året (%)	67 (Kolada)	62.6 (Kolada)	IST Analys/ Kolada id: N18961 ²⁰
	Kvinnor	68.7 (Kolada)	63.8 (Kolada)	
	Män	64.7 (Kolada)	61.1 (Kolada)	
Öka	Elever i komvux som läser yrkespaket, i huvudmannens skolenheter, antal	1516	-	IST Analys/ Kolada id: N18820 ²¹
	Kvinnor	-	-	
	Män	-	-	

²⁰ Planerad publicering vecka 24 2026, avser år 2025.

²¹ Ingen uppgift om nästa publicering.

Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen

Uppdrag 26. Utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat.

Berörda: KS, AMN, GSN, IFN, KTN, MHN, OSN, PBN, RÄN, SCN, UBN, ÄLN, UKAF, SFAB, UPAB, UVA och UHEM

Uppsala ska vara klimatanpassat senast 2040. Uppsala ska vara ett robust samhälle som är anpassat till de klimatförändringar som sker i dag och som inte kan förhindras i framtiden. För att säkerställa att Uppsala är rustat att stå emot konsekvenser av extrema väderhändelser och att liv, hälsa, egendom och miljö med dess djur och natur skyddas mot konsekvenser av ett förändrat klimat behöver kommunen fortsätta och utveckla det aktiva och systematiska arbetet med klimatanpassning. Fokus bör vara på att identifiera och åtgärda kommunens risker samt säkerställa kommunens beredskap att hantera sådana händelser. Arbetet behöver ske samordnat och i bred lokal samverkan med de aktörer som behöver bidra till anpassning av den byggda miljön. Arbetet behöver också ske i dialog med invånare, civilsamhälle och näringsliv för att säkerställa alla samhällsgruppers delaktighet i arbetet med att klimatanpassa kommunen. Arbetet ska ta höjd för att klara av konsekvenserna som bedöms sannolika där världen klarar Parisavtalets 2 graders-mål. Även andra scenarier ska beaktas. I arbetet ska olika modeller för att säkerställa möjligheterna till finansiering av viktiga, gemensamma klimatanpassningsåtgärder utvecklas och belysas.

Tabell 16. Nämndens åtgärder till uppdrag 26. Utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
59. Se över vilka åtgärder som förvaltningen kan vidta för att bidra till arbetet med klimatanpassning och anpassa förvaltningens verksamhet efter ett förändrat klimat.	Klimatbudget	Verksamheter anpassas för att klara ett förändrat klimat. Minskad risk för avbrott i verksamheten som orsakas av ett förändrat klimat.

Klimatbudget

Klimatbudget - Transport

Transporter står för en betydande del av utsläppen inom Uppsalas kommungeografi. För att minska utsläppen behöver tekniska lösningar gå hand i hand med förändrade resvanor och en hållbar samhällsplanering. Utsläppen från transporter och arbetsmaskiner i Uppsala ska minska genom att minska behovet av transporter samt genom en övergång till fossilfria drivmedel.

Avgörande för att minska utsläppen från transporter är:

- Målstyrning mot ett mer aktivt resande och mer hållbara resmönster
- Utveckling av ekonomiska styrmedel
- Främjande av gång-, cykel- och kollektivtrafik
- Elektrifiering och förnybara drivmedel

Att göra det enkelt och attraktivt att välja hållbara färdssätt är en grundförutsättning för en lyckad transportomställning. El kommer att ersätta en allt större del av dagens fossila bränslen. Även andra fossilfria drivmedel kommer att behövas. Det ställer krav på att det finns en god infrastruktur för och tillgång till el-laddning och andra fossilfria drivmedel.

Tabell 17. Nämndens klimatåtgärder inom området transport.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
60. Utveckla insatser för att främja anställdas hållbara resande i tjänsten samt till och från arbetet.	Åtgärd 1. 07 Klimatbudget	

Klimatbudget – Energi

Energisystemet är en grundpelare i samhällets funktion – från bostäder och offentlig service till näringsliv och transporter. Samtidigt förändras energiproduktion, distribution och användning i snabb takt, vilket skapar både utmaningar och möjligheter i klimatomställningen. Avgörande för att minska utsläppen från energiområdet är:

- Minskad energianvändning genom energieffektivisering
- Ökad andel förnybar energi
- Minskad förbränning av fossil plast i fjärrvärmeproduktion

Uppsala kommun har sedan länge ett aktivt arbete med energieffektivisering för att minska energianvändningen i egna fastigheter och verksamheter, och detta arbete behöver fortgå. Kommunens lokaler ska drivas resurseffektivt genom behovsanpassad energianvändning och minskade energiförluster. Detta, precis som energiomställningen i stort, kräver nära samverkan med andra aktörer.

För att bidra till en ökad andel förnybar energi behöver kommunen även fortsättningsvis installera solenergianläggningar på kommunägda fastigheter, som tak, anläggningsytor och andra hårdgjorda ytor.

Elektrifiering är en central lösning för att minska utsläppen inom industri och transporter. För att möjliggöra detta krävs ett effektivt och kapacitetsanpassat elnät, och därför behöver också elnätsanvändningen optimeras.

Tabell 18. Nämndens klimatåtgärder inom området energi.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
61. Minska mängden fossil plast som går till energiåtervinning (förbränning) genom att: - arbeta förebyggande för att minska plastanvändningen. - ställa krav på återvunnen, biobaserad och återvinningsbar plast vid inköp. - säkerställa utvecklad och korrekt sortering i den egna verksamheten.	Åtgärd 2.04 Klimatbudget	
62. Arbeta för att minska energianvändningen i fastigheter och verksamheter genom förändringar i teknik och beteende. Säkerställ att berörd personal har kunskap om energibesparingsåtgärder i sin verksamhet genom att ta fram relevanta energisparutbildningar.	Åtgärd 2.05 Klimatbudget	
63. Minska användningen av vatten och särskilt tappvarmvatten i kommunens fastigheter och verksamheter.	Åtgärd 2.08 Klimatbudget	

Klimatbudget – Bygg och anläggning

Nämnden berörs inte av någon åtgärd under Klimatbudgetens område *Bygg och anläggning*.

Klimatbudget – Jord- och skogsbruk

Nämnden berörs inte av någon åtgärd under Klimatbudgetens område *Jord- och skogsbruk*.

Klimatbudget – Konsumtion

Varor och tjänster som konsumeras i Uppsala orsakar betydande utsläpp, både lokalt och i andra delar av världen. Konsumtionsbaserade utsläpp är svåra att bryta ner per kommun, men genomsnittssvenskens utsläpp från konsumtion bedöms åtta gånger större än vad som krävs för att hålla den globala temperaturökningen under 1,5 grader. Det omfattar klimatpåverkan från privatpersoners inköp och resor, såväl som näringslivets och offentlig sektors konsumtion, oavsett var i världen dessa utsläpp sker. Bygg- och anläggningssektorn står för en väsentlig del av de konsumtionsbaserade utsläpp som Uppsala orsakar utanför kommunens gränser, vilket adresseras i ett eget område i klimatbudgeten.

Klimatbudgetens åtgärder under konsumtion omfattar i nuläget kommunorganisationens egna inköp. Området kommer att utvecklas i takt med att möjligheten att beräkna och följa upp konsumtionsbaserade utsläpp ökar.

Uppsala kommun köper i genomsnitt in varor och tjänster för cirka 5–6 miljarder kronor per år, vilket innebär att Uppsala är en av Sveriges största marknadsaktörer. Krav och incitament i kommunens upphandlingar kan driva utvecklingen mot mer klimativänliga lösningar och skapa efterfrågan på innovativa och resurseffektiva alternativ. Detta gäller samtliga utsläppsområden och alla delar av kommunens verksamhet. Upphandling är ett nyckelverktyg för att nå klimatmålen och kommunen har sedan länge arbetat aktivt med att integrera hållbarhetskrav i sina upphandlingar.

Avgörande för att minska kommunorganisationens utsläpp från konsumtion under de kommande åren är:

- Ökad livslängd och ökat återbruk
- Förenkla hållbara val vid inköp och upphandling

Genom att ställa krav på cirkulära lösningar, såsom återbrukade produkter och reparerbarhet, ska kommunen bidra till utvecklingen av en cirkulär ekonomi och en förbättrad resurshushållning. Stödet till kommunens verksamheter ska utvecklas så att det blir lättare att välja varor och tjänster med lägre klimatpåverkan.

Utöver upphandling vidareutvecklar kommunen andra verktyg för att minska de egna utsläppen och bidra till ett mer hållbart samhälle. Särskilt stort fokus läggs på att öka det interna återbruket inom kommunens verksamheter.

Tabell 19. Nämndens klimatåtgärder inom området konsumtion.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
64. Utred möjligheten att starta ytterligare en återbruksverksamhet.	Klimatbudget Agenda 2030, mål 11 och 12	Ökad cirkulär ekonomi och ökat återbruk av varor. Minskat behov av ekonomiskt bistånd.
65. Utveckla och implementera arbetssätt för att öka det interna återbruket inom kommunens verksamheter.	Åtgärd 5.04 Klimatbudget	
66. Ställa krav i relevanta upphandlingar som bidrar till en förflyttning uppåt i avfallstrappan.	Åtgärd 1.2 Handlingsplan för avfallsplan	
67. Utveckla systemen för mottagning och avsättning av återbruksmaterial som kommer in via återvinningscentralerna.	Åtgärd 1.8 Handlingsplan för avfallsplan	
68. Säkerställa källsorteringsmöjligheter i kommunala verksamheter.	Åtgärd 2.8 Handlingsplan för avfallsplan	

Klimatbudget – Övriga områden

I tillägg till satsningar inom de utpekade fem stora utsläppsområdena behöver åtgärder som påverkar klimatomställningen mer övergripande genomföras. Kraftfull och målinriktad styrning av den egna verksamheten är avgörande för att lyckas med omställningen. Kommunen ska även använda sin position som möjliggörare för

samhällets omställning genom sina många kontaktvägar till andra offentliga aktörer, näringslivet, föreningslivet och Uppsalas invånare.

Tabell 20. Nämndens klimatåtgärder inom övriga områden.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
69. Öka kunskapen och medvetenheten om hållbar utveckling inom kommunens vuxenutbildningar.	Klimatbudget Agenda 2030, mål 11 och 12	Fler får kunskap om hållbar utveckling. Fler kan bidra till klimatomställningen.
70. Undersöka på vilka sätt klimatomställningen påverkar kompetensförsörjningsbehovet i kommunen samt utveckla arbetssätt för att matcha kompetensförsörjning mot näringslivets roll i klimatomställningen.	Åtgärd 6.03 Klimatbudget	
71. Stärka invånarnas möjligheter att engagera sig för klimatomställningen, genom kommunikation, kunskapsspridning och dialog.	Åtgärd 6.05 Klimatbudget	

Nämndens grunduppdrag

Arbetsmarknadsnämnden bidrar till fokusmålet genom Återbruket, som främjar den cirkulära ekonomin. Genom vuxenutbildningen kan nämnden öka kunskapen hos invånare om hållbar utveckling och klimatfrågor. De utbildningar som nämnden tillhandahåller ska utgå ifrån arbetsmarknadens behov och efterfrågan, vilket bland annat innefattar arbeten inom hållbarhetssektorn.

Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

Uppdrag 30. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

Berörda: KS, AMN, GSN, IFN, KTN, MHN, OSN, PBN, RÄN, SCN, UBN, ÄLN, UKAF, SFAB, UPAB, UVA, UHEM, UKK, UST och DUAB

Med gemensamma prioriteringar arbetar kommunen och polisen för nolltolerans mot brott och för ett tryggare Uppsala på både kort och lång sikt. Kommunen ska vara en samlande aktör för att vända utvecklingen i utsatta områden, förebygga skjutningar och grovt våld och motverka rekrytering av unga till kriminella grupperingar. Kommunen ska arbeta systematiskt med att kartlägga brottslighet tillsammans med andra myndigheter och vidta riktade och beprövade åtgärder för att förebygga och förhindra kriminalitet. Samarbetet mellan kommunala förvaltningar och bolag, polismyndigheten, brottsförebyggande rådet, övriga myndigheter, näringsliv och civilsamhälle ska fördjupas och effektiviseras. Arbeta med den fysiska platsens betydelse, attraktivitet och trivsel samt ökad närvaro är en del av det brottsförebyggande arbetet.

Tabell 21. Nämndens åtgärder till uppdrag 30. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
72. Arbeta uppsökande och utveckla arbetssätt för att nå och stötta unga vuxna i riskzon för kriminalitet till att hitta hållbara och långsiktiga vägar till egen försörjning genom arbete eller studier.	Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning	Fler unga i egen försörjning. Färre unga hamnar i kriminalitet. Minskat behov av ekonomiskt bistånd.
73. Utveckla samverkan med berörda föreningar för att tillvarata det trygghetsskapande arbetet som sker inom civilsamhället.		Ökad trygghet.
74. Identifiera behov av stärkt samverkan kring normbrytande beteende/kriminalitet med fokus på barn och unga med risk för och/eller begynnande kriminalitet, samhällsplacerade barn och barn med problematisk skolfrånvaro.	Fokusområde 2.1 HSVO - Samverkansplan 2024-2026	
75. Identifiera och genomföra insatser som stärker stödet till unga 15–19 år som riskerar att hamna utanför skola och sysselsättning genom folkhälsoinsatser, ungdomshälsa och samverkan med kommuner och arbetsliv.	Fokusområde 2.1 HSVO - Samverkansplan 2024-2026	

Uppdrag 31. Förhindra att välfärden missbrukas genom att motverka alla former av välfärdsbrott och arbetslivskriminalitet i kommunens verksamheter och hos de leverantörer som anlitas av kommunen.

Berörda: Alla nämnder och bolag

Alla nämnder och bolagsstyrelser behöver vidta åtgärder för att förebygga, upptäcka och motverka välfärdsbrott och arbetslivskriminalitet. Företag och organisationer som fuskar och bryter mot regler i arbetslivet ska uteslutas från fortsatta relationer med kommunen. Det kan vara brott mot regler om arbetsmiljö, att företag eller organisationer tar del av bidrag som de inte har rätt till, inte betalar skatter och avgifter eller låter människor arbeta som inte har arbetstillstånd i Sverige. Systematiska kontroller för att upptäcka fel, oegentligheter och infiltration samt bakgrundskontroll av individer och företrädare för bolag och föreningar inför exempelvis avtalstecknande, utbetalningar, anställning och konsultverksamhet ska utvecklas. En kommungemensam kontrollfunktion ska inrättas för att stödja organisationen i arbetet. Myndighetssamverkan ska öka för att bekämpa den organiserade brottsligheten, de kriminellas ekonomi och utnyttjande av de offentliga systemen.

Tabell 22. Nämndens åtgärder till uppdrag 31. Förhindra att välfärden missbrukas genom att motverka alla former av välfärdsbrott och arbetslivskriminalitet i kommunens verksamheter och hos de leverantörer som anlitas av kommunen.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
76. Genomföra verksamhetsanpassade kunskapshöjande aktiviteter kring välfärdsbrott.	Åtgärd 1.3 Handlingsplan mot välfärdsbrott	
77. Utveckla operativ samverkan mot felaktiga utbetalningar.	Åtgärd 2.1 Handlingsplan mot välfärdsbrott	
78. Förbättra intern nämnd- och bolagsövergripande samverkan inom gemensamma problemområden.	Åtgärd 2.2 Handlingsplan mot välfärdsbrott	
79. Utveckla beräkningen av den ekonomiska omfattningen av felaktiga utbetalningar.	Åtgärd 2.5 Handlingsplan mot välfärdsbrott	
80. Tydliggöra och vid behov skärpa konsekvenser vid bristande efterlevnad inom avtal, kontrakt och överenskommelser, exempelvis möjligheterna till uppsägning och vitesförelägganden.	Åtgärd 3.2 Handlingsplan mot välfärdsbrott	
81. Utveckla stödet för att genomföra systematiska kontroller för att upptäcka fel och oegentligheter, exempelvis genom digitalisering.	Åtgärd 3.4 Handlingsplan mot välfärdsbrott	
82. Utveckla bakgrundskontroll av individer och företrädare för bolag och föreningar inför exempelvis avtalstecknande, utbetalningar, anställning och konsultverksamhet.	Åtgärd 3.5 Handlingsplan mot välfärdsbrott	

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
83. Utveckla arbetssätt för att omhänderta avvikelser med välfärdsbrottskoppling i exempelvis kontroller och uppföljning.	Åtgärd 3.6 Handlingsplan mot välfärdsbrott	
84. Se över och utveckla internkontrollarbetet för att förebygga välfärdsbrott och otillåten påverkan.	Åtgärd 3.7 Handlingsplan mot välfärdsbrott	
85. Ta fram en samlad vägledning/rutin för hur Uppsala kommun arbetar mot otillåten påverkan.	Åtgärd 3.9 Handlingsplan mot välfärdsbrott	

Uppdrag: 32. Förebygg och bryt segregationen och stärk den sociala sammanhållningen.

Berörda: KS, AMN, GSN, IFN, KTN, OSN, PBN, SCN, UBN, ÄLN, UHEM, SFAB, UKAF, UST och UBAB

Genom att arbeta tillsammans för att minska orsakerna till segregation och ojämlika livsvillkor ökar alla invånares möjligheter till en bra framtid samtidigt som otrygghet och kriminalitet motverkas och kommunens attraktivitet stärks. Kommunens verksamheter ska vara tillgängliga för alla och motverka segregation. Områdesarbetet ska fördjupas med stärkt lokal närvaro, invånarinflytande och ett tydligare områdesansvar för att hålla samman insatser i områden med störst sociala utmaningar. Samhällsbyggandet ska bidra till socialt värde och användas som ett verktyg för ökad sammanhållning. Sociala hänsyn ska stärkas genom utveckling av geografiska lägesbeskrivningar och sociala konsekvensanalyser. Bostadsutbudet ska främja en ökad blandning av hushåll i olika delar av kommunen för att öka sammanhållning, trygghet och attraktivitet i hela Uppsala.

Tabell 23. Nämndens åtgärder till uppdrag 32. Förebygg och bryt segregationen och stärk den sociala sammanhållningen.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
86. Stärk det strategiska områdesarbetet i samverkan med civilsamhället, det lokala näringslivet, kommunstyrelsen och andra relevanta aktörer.	Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning	Kompetenser och erfarenheter från civilsamhället, näringslivet och andra aktörer tas tillvara. Mer träffsäkert områdesarbete.
87. Säkerställ att alla ungdomar 15-19 år i hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd erbjuds feriejobb.		Fler ungdomar i familjer med ekonomiskt bistånd feriejobbar. Fler ungdomar i familjer med ekonomiskt bistånd får en första kontakt med arbetslivet.
88. Aktivt arbeta för att äldre syskon går i förskolan när en förälder i hushåll med ekonomiskt bistånd är föräldraledig med yngre syskon.		Fler barn till förskolan.
89. Säkerställ att alla barnfamiljer med ekonomiskt bistånd nås av informationen om "En aktiv sommar" inför sommaren 2026.		Fler barn tar del av sommaraktiviteter. Minskat utanförskap.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
90. Analysera konsekvenserna av införandet av det så kallade "bidragstaket" och föreslå åtgärder för att lindra konsekvenserna ur ett barnperspektiv.		Fler hushåll där barn ingår blir självförsörjande.
91. Stärka samverkan med relevanta aktörer i kommunen och civilsamhället för att barn inom hushåll med ekonomiskt bistånd ska ges en meningsfull fritid.		Fler barn deltar i fritidsaktiviteter. Minskat utanförskap.
92. Undersök möjlighet till samverkan med socialförvaltningens samhällsväglare och kulturtolkar och förstärk egna insatser i det uppsökande arbetet gentemot utrikes födda för att öka kännedomen om arbetsmarknadsförvaltningens utbildningar och insatser, samt för att möta särskilda behov hos utrikes födda som idag tar del av arbetsmarknadsförvaltningens utbildning och insatser.	Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning	Fler individer ur förvaltningens målgrupper nås av information om nämndens insatser. Snabbare etablering.
93. Utred hur inträde och omflyttning genom exempelvis tillträdeskrav och reserverade bostäder kan främja en mer allsidig hushållsammanställning.	Åtgärd 2.2.1 Handlingsplan för bostadsförsörjningsplan	
94. Utveckla förutsättningar och samsyn för tillgängliga, attraktiva och aktiva park- och friluftsmiljöer så att de når fler målgrupper.	Åtgärd 1.1 Handlingsplan för idrottspolitiskt program	
95. Införa rutiner som ger förutsättningar för att en konsekvensanalys för personer med funktionsnedsättning ska göras och dokumenteras inför politiska beslut.	Åtgärd 1.1 Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	
96. Utveckla lika förutsättningar, oavsett ålder, för flickor och kvinnor, pojkar och män samt hbtqi-personer att ta del av kommunens idrotts-, kultur- och fritidsutbud.	Åtgärd 3.2 Handlingsplan för idrottspolitiskt program	
97. Skapa förutsättningar för servicepunkterna att samla och skicka in invånares synpunkter och förslag på hur kommunen kan öka kvalitén i landsbygdsutvecklingen och förankrade medborgardialoger.	Åtgärd 3.3 Handlingsplan för landsbygdsprogram 2025-2028	

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
98. Skapa förutsättningar för servicepunkterna att erbjuda tillfällen där invånare kan tala med kommunrepresentanter via telefon eller digitala möten.	Åtgärd 3.4 Handlingsplan för landsbygdsprogram 2025-2028	
99. Ett landsbygdsbokslut testas 2025 för att sedan kunna upprepas med regelbundenhet.	Åtgärd 3.9 Handlingsplan för landsbygdsprogram 2025-2028	

Uppdrag 35. Stärka kommunens tidiga insatser genom att utveckla familjecentralernas tillgänglighet, kvalitet och samlokalisering.

Berörda: KS, SCN, UBN och AMN

För att stärka kommunens förebyggande arbete och skapa mer jämlika förutsättningar ska flera familjecentraler startas i Uppsala kommun. Familjecentraler är en viktig mötesplats för blivande och befintliga föräldrar och barn för att ta del om råd och stöd kring föräldraskapet, men idag saknar många Uppsalabor tillgång till familjecentraler. Lämpliga placeringar för ytterligare familjecentraler ska utredas tillsammans med Region Uppsala. För att öka tillgängligheten till offentliga tjänster för invånarna och minska risken att barn i behov av stöd faller mellan stolarna ska samordningen och samlokaliseringen av mödrahälsovård, barnhälsovård, öppen förskola och socialtjänst stärkas. Sfi för föräldralediga ska nå fler och utifrån behov erbjudas på fler familjecentraler.

Tabell 24. Nämndens åtgärder till uppdrag 35. Stärka kommunens tidiga insatser genom att utveckla familjecentralernas tillgänglighet, kvalitet och samlokalisering.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
100. Utveckla samarbetet mellan familjecentraler, sfi och andra delar av Utbildnings- och jobbcenter utifrån identifierade behov och tidigare erfarenheter och lärdomar.		Fler föräldraledig nås av information om nämndens insatser tidigare.

Uppdrag 39. Förbättra styrning och kontroll av bidrag till föreningar och det fria kulturlivet.

Berörda: KS, KTN, AMN, IFN, SCN, ÄLN och OSN

Uppsala kommun arbetar för ett jämlikt och jämställt föreningsliv där alla ska kunna delta. Föreningslivet förstärker och kompletterar den verksamhet som kommunen bedriver och bidrar till ökad delaktighet och samhällsnytta. Uppsala kommuns olika nämnder beviljar årligen stora belopp i föreningsbidrag. För att säkra en rättssäker och ändamålsenlig hantering ska en genomlysning av de olika bidrag som kommunen ger föreningslivet genomföras, och styrning och grundprinciper ses över. Behov finns av att stärka arbetet för att säkra att föreningsbidrag inte betalas ut på felaktiga grunder.

Tabell 25. Nämndens åtgärder till uppdrag 39. Förbättra styrning och kontroll av bidrag till föreningar och det fria kulturlivet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
101. Tillsammans med övriga bidragsgivande nämnder		Minskad risk för felaktiga utbetalningar av föreningsbidrag.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
stärka arbetet och verka för en gemensam riktlinje och rutin för uppföljning av föreningsbidrag inklusive hantering av misstankar om felaktiga utbetalningar.		

Uppdrag 40. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och social gemenskap.

Berörda: Alla nämnder och bolag

Den psykiska ohälsan ökar i samhället, även bland barn och unga. Den grundar sig i både yttre faktorer och inre faktorer som påverkar människors mående. Att stärka skyddsfaktorer som trygg närmiljö, bra boende, utbildning, goda levnadsvanor, sociala relationer, meningsfyllda aktiviteter och gemenskap skapar förutsättningar för psykiskt välbefinnande. Kommunen behöver fokusera på främjande och förebyggande åtgärder, utveckla samverkan med Region Uppsala och civilsamhället, samt ge extra stöd till utsatta grupper. Alla verksamheter ska bidra i arbetet med att stärka samhällets skyddsfaktorer för psykisk hälsa. Med innovativa arbetssätt och i bred samverkan ska kommunen skapa jämlika förutsättningar för social gemenskap. Skolan har ett särskilt ansvar för att främja hälsa och arbeta förebyggande mot psykisk ohälsa bland barn och unga.

Tabell 26. Nämndens åtgärder till uppdrag 40. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och social gemenskap.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
102. Skapa arbetssätt med stöd av civilsamhället kring kompetenshöjande insatser som kan leda till att individer med funktionsnedsättning får en ökad kompetens och delaktighet.	Åtgärd 3.2 Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	
103. Stärk arbetet med att inkludera individer med funktionsnedsättning och/eller funktionsrättsorganisationer i framtagande och genomförande av aktiviteter och funktioner som berör dem.	Åtgärd 8.2 Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	
104. Komplettera funktionsrättsrådet med dialogforum för de nämnder och representanter från funktionsrättsrörelsen som ingår, för att möjliggöra fördjupad dialog inom respektive nämnds arbetsområde.	Åtgärd 1.4 Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	
105. Verka för att fler blir inkluderade i föreningslivet oavsett ålder, kön och funktion i syfte att främja hälsa och delaktighet.	Åtgärd 4.2 Handlingsplan för idrottspolitiskt program	

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
106. Utveckla och stärka samverkan kring personer som uppbär försörjningsstöd och som är i behov av hälsofrämjande insatser från Uppsala kommun och Region Uppsala för att komma ut i egen försörjning i form av arbete eller studier.	HSVO - Samverkansplan 2024-2026	

Uppdrag 42. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.

Berörda: Alla nämnder och bolag

Kommunen ska ha en god förmåga till krisberedskap och civilt försvar. Planering för att minska sårbarheter, stärka kontinuitetshantering och öka förmågan att hantera fredstida samhällsstörningar behöver fortsätta. Planeringen för civilt försvar ska fortsätta stärkas i alla samhällsviktiga verksamheter. Kommunens förmåga till civilt försvar tar sin utgångspunkt i kommunens krisberedskap och syftar till att inför och under höjd beredskap och ytterst krig värna befolkningen, säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna samt bidra till Försvarsmaktens förmåga att möta ett väpnat angrepp. Trygghetspunkter i staden och landsbygderna ska vara ett led i detta arbete. Ett systematiskt arbete med utbildning och övning krävs inom kommunens verksamheter. Samverkan och samordning med relevanta aktörer är av största vikt. Beredskap krävs även för att kunna arbeta analogt när vardagens tillgängliga teknik inte längre fungerar. En förutsättning för detta arbete är att kommunen fortsätter öka sin förmåga att hantera uppgifter inom området säkerhetsskydd.

Tabell 27. Nämndens åtgärder till uppdrag 42. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
107. Nämnden följer kommungemensam plan för arbetet med krisberedskap och civilt försvar samt stärker kompetensen på området.		Ökad beredskap vid kris. Större motståndskraft.
108. Fortsätta arbetet med att stärka säkerheten och beredskapen mot våldsdåd och liknande händelser för medarbetare, elever och deltagare i förvaltningens lokaler.		Ökad beredskap vid kris. Större motståndskraft. Ökad säkerhet för medarbetare, elever och deltagare.

Nämndens grunduppdrag

Nämnden har ett omfattande områdesarbete som syftar till att bryta segregationen, främja etablering i det svenska samhället och jämlika livsvillkor. Nämnden samverkar med andra aktörer som till exempel andra nämnder, privata aktörer och civilsamhället. Det uppsökande arbetet bedrivs med fokus på olika målgrupper såsom exempelvis föräldralediga utrikes födda, ungdomar och personer i behov av stöd för att komma i egen försörjning och nämndens verksamheter finns på flera olika platser i staden.

Nämndmål för att omhänderta övriga program- och handlingsplansåtgärder

Nämndmål 4.1. Nämndmål för att omhänderta övriga program- och handlingsplansåtgärder

Under detta nämndmål omhändertas åtgärder från program och handlingsplaner som inte har placerats in under något särskilt fokusmål eller uppdrag. Här finns även åtgärder från program eller handlingsplaner som ännu inte är beslutade, men som efter beslut kommer att vara en del av arbetsmarknadsnämndens verksamhetsplan. Det gäller i detta fall för åtgärderna i *handlingsplan för program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål*, som kommunstyrelsen förväntas besluta om i december.

Tabell 28. Nämndens åtgärder till Nämndmål för att omhänderta övriga program och handlingsplansåtgärder.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
109. Följ upp att det är tydligt för personer med funktionsnedsättning hur synpunkter till kommunen kan lämnas och hur de hanteras. Följ upp att de som lämnat synpunkter upplever att de fått återkoppling på dessa.	Åtgärd 1.2 Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	
110. Möjliggör för personer med funktionsnedsättning att utöva sina rättigheter genom att i högre grad öppna upp för deltagande, på individnivå, verksamhetsnära och politisk nivå.	Åtgärd 1.3 Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	
111. Arbeta systematiskt för att göra kommunens information tillgänglig för personer med funktionsnedsättning genom bland annat alternativ och kompletterande kommunikation (AKK) samt lättläst svenska.	Åtgärd 3.4 Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	
112. Förtydliga vad principen om universell utformning innebär och tillämpa den vid byggande, underhåll och ombyggnation i kommunen.	Åtgärd 4.2 Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	
113. Ta fram arbetssätt för att utvärdera kommunala miljöer som riktar sig till allmänheten utifrån tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.	Åtgärd 4.4 Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	
114. Säkra arbetssätt som gör att kommunen når ut till personer med funktionsnedsättning som upplever ofrivillig ensamhet för att fånga upp behov och möjliggöra socialt deltagande, gemenskap eller annat som bidrar till ökat välmående för målgruppen.	Åtgärd 9.2 Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
115. Utveckla samverkan kring information om kulturupplevelser för alla så att de blir mer tillgängliga.	Åtgärd 9.5 Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	
116. Utveckla en långsiktig plan för hur kommunen kan främja och stötta föreningar inom om idrotts- och fritidsområdet.	Åtgärd 2.3 Handlingsplan för idrottspolitiskt program	
117. Genomför och implementera närhetsanalys till idrott, fritid och rekreation i planeringsverktyg för utveckling.	Åtgärd 3.1 Handlingsplan för idrottspolitiskt program	
118. Arbeta med att få fler leverantörer att använda kommunens varuservice.	Åtgärd 7.5 Handlingsplan för mobilitet och trafik	
119. Arbeta med hållbar och innovativ affärsutveckling i nära samverkan med akademi, näringsliv och det offentliga samt det innovationsstödjande systemet.	Åtgärd 3.2 Handlingsplan för näringslivsprogram 2024-2027	
120. Utveckla metoder och former för att främja kommuninvånarnas inflytande, engagemang och medskapande i kulturlivet.	Åtgärd 1.3 Handlingsplan till kulturpolitiskt program 2025-2028	
121. Samverka med olika utbildningsaktörer i kommunen kring konstnärliga och kulturellt orienterade utbildningar, gällande kunskap om behov, möjligheter till nya utbildningar, fortbildning och praktikplatser.	Åtgärd 2.6 Handlingsplan till kulturpolitiskt program 2025-2028	
122. Förbättra trygghet och säkerhet i utomhusmiljöer under alla tider på dygnet.	Åtgärd 1.12 Handlingsplan för äldrevänlig kommun	
123. Identifiera områden där äldres kompetens och erfarenhet kan bidra till att stärka kommunens verksamheter, till exempel läxhjälp, lärarvikarier, leda fritidsaktiviteter eller liknande.	Åtgärd 2.14 Handlingsplan för äldrevänlig kommun	
124. Utveckla samverkan med lokala aktörer i arbetet med att förebygga och bekämpa våld i nära relation, hedersrelaterat våld, samt köp av sexuella tjänster.	Åtgärd 1.1 Handlingsplan för program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål (beslutas i december 2025 av kommunstyrelsen)	
125. Vidareutveckla kommunens myndighetsövergripande samverkan i frågor som rör våld i nära relation och hedersrelaterat våld.	Åtgärd 1.2 Handlingsplan för program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål (beslutas i december 2025 av kommunstyrelsen)	

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
126. Vidareutbilda kommunens befintliga våldsombud om våld i nära relation och hedersrelaterat våld inom programområdets särskilt sårbara målgrupper.	Åtgärd 2.2 Handlingsplan för program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål (beslutas i december 2025 av kommunstyrelsen)	
127. Ta fram och implementera rutiner för att säkerställa att medarbetare vet hur de ska agera vid misstanke och upptäckt av utsatthet för våld i nära relation och hedersrelaterat våld.	Åtgärd 2.3 Handlingsplan för program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål (beslutas i december 2025 av kommunstyrelsen)	
128. Ta fram och implementera rutiner för hur berörda verksamheter systematiskt kan ställa frågor om utsatthet för våld i nära relation, hedersrelaterat våld samt våldsutövande.	Åtgärd 2.4 Handlingsplan för program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål (beslutas i december 2025 av kommunstyrelsen)	
129. Bidra i framtagandet av en gemensam åtgärdsplan för kommunens brottsförebyggande arbete, där våld i nära relation och hedersrelaterat våld ingår.	Åtgärd 3.5 Handlingsplan för program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål (beslutas i december 2025 av kommunstyrelsen)	
130. Genomföra utbildningar till berörda medarbetare om vålds- och hedersutsatthet bland barn, unga och vuxna med funktionsnedsättningar.	Åtgärd 3.6 Handlingsplan för program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål (beslutas i december 2025 av kommunstyrelsen)	
131. Stärk kompetensen hos berörda medarbetare om prostitution och om grupper som löper risk att börja sälja och köpa sexuella tjänster.	Åtgärd 3.9 Handlingsplan för program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål (beslutas i december 2025 av kommunstyrelsen)	
132. Utveckla arbetet med att på ett lättillgängligt sätt kommunicera vilka interna och externa stödinsatser Uppsala kommun erbjuder våldsutsatta och våldsutövare.	Åtgärd 4.4 Handlingsplan för program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål (beslutas i december 2025 av kommunstyrelsen)	
133. Arbeta för att stärka tidiga insatser och föräldraskapsstöd genom att utveckla tillgänglighet, kvalitet och samlokalisering i det familjecentrerade arbetssättet.	Fokusområde 2.1 HSVÖ - Samverkansplan 2024-2026	
134. Genomföra regelbundna besök i tjänsteledning HSVÖ Uppsala från projekt, arbeten, intresseorganisationer och föreningar som arbetar med funktionsrättsfrågor i syfte att fånga upp samverkansbehov.	Fokusområde 2.1 HSVÖ - Samverkansplan 2024-2026	

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
135. Fortsatt arbete med referensgrupper och inflytandegrupper för att främja delaktighet och inflytande tidigt i processerna.	Fokusområde 2.1 HSVO - Samverkansplan 2024-2026	
136. Följa upp effekter av riktlinjen gällande stärkt samverkan kring hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i nära relation med fokus på samverkan genom Hedersresurscentrum.	Fokusområde 2.1 HSVO - Samverkansplan 2024-2026	
137. Medverka i nationella nätverk för att bevaka och påverka nationellt utvecklingsarbete.	Fokusområde 2.1 HSVO - Samverkansplan 2024-2026	
138. Medverka i översyn av HSVO-strukturen och omhändertata resultat på lokal nivå. Skapa rutiner och bättre förutsättningar för en god kommunikation och förankring av beslut inom respektive huvudmannaorganisation.	Fokusområde 2.2 HSVO - Samverkansplan 2024-2026	
139. Medverka i nationella nätverk för att bevaka och påverka nationellt utvecklingsarbete.	Fokusområde 2.2 HSVO - Samverkansplan 2024-2026	
140. Hitta samverkansaspekter i ny samarbetsstruktur som ersätter vård- och omsorgscollege.	Fokusområde 2.3 HSVO - Samverkansplan 2024-2026	
141. Utveckla processerna för de gemensamma digitala systemen: -Cosmic/ Cosmic Link -Säker digital kommunikation (SDK) -Sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation (SVOD).	Fokusområde 2.4 HSVO - Samverkansplan 2024-2026	
142. Möjliggöra och främja delaktighet under hela processen för utvecklingsarbete, bland annat genom strategiska referensgruppen, medverkan i TL HSVO Uppsala från Funktionsrätt Uppsala kommun.	Fokusområde 2.4 HSVO - Samverkansplan 2024-2026	

Indikatorer

Kommunfullmäktiges indikator nummer 28 i Mål och budget 2026-2028 *Barn och unga 0-20 år som har varit placerade på HVB eller familjehem någon gång under året, antal/1000 invånare*, som återfinns under fokusmål 4, har brutits ner till två indikatorer under fokusmål 2 i arbetsmarknadsnämndens verksamhetsplan:

Hushåll med barn med ekonomiskt bistånd, andel (%) / antal, och

Ungdomar med ekonomiskt bistånd, andel (%) / antal

Detta har gjorts i enlighet med instruktion om att bryta ner indikatorn till en nämndindikator som ger förutsättningar för en bra start i livet.

Kommunfullmäktiges indikator nummer 30 i Mål och budget 2026-2028 *Andel (%) av befolkningen som bor i områden med socioekonomiska utmaningar (områdestyp 1 och 2)*, som också återfinns under fokusmål 4, har brutits ner till tre indikatorer under fokusmål 2 i arbetsmarknadsnämndens verksamhetsplan:

Arbetslösa i befolkningen, 18-65 år, andel (%),

Vuxna biståndsmottagare (18+) med ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen, och

Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen

I kolumnen för *jämförelsevärde* anges "R12", resultatnätverk, som består av tolv kommuner, inklusive Uppsala, med liknande förutsättningar som Uppsala jämför sig med. Dessa kommuner är: Eskilstuna, Gävle, Helsingborg, Jönköping, Linköping, Lund, Norrköping, Södertälje, Umeå, Uppsala, Västerås och Örebro.

Tabell 29. Nämndens indikatorer till Fokusmål 4. Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor.

Målsättning	Indikator	2023	2024	2025	Jämförelsevärde	Nr MoB	Källa
Öka	Antal ungdomar i hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd som haft feriejobb	-	-				Lifecare
	Kvinnor	-	-				
	Män	-	-				

Budget 2026

Arbetsmarknadsnämnden tilldelas ett kommunbidrag på 910 miljoner kronor 2026. Nämndens resultatförstärkande åtgärder uppgår till 18 miljoner kronor 2026.

Tabell 30. Nämndens driftbudget

Arbetsmarknadsnämnden			
Belopp i miljoner kronor	Budget 2026	Budget 2025	Prognos 2025
Schablonintäkter	55	90	70
AF-medel anställningsstöd	113	94	90
Statsbidrag Skolverket	81	63	83
Projektintäkter	10	10	11
Övriga intäkter	56	44	64
Summa intäkter	315	301	318
Personalkostnader	-407	-376	-379
Arbetsmarknadsanställningar	-202	-163	-158
Lön feriearbete	-15	-14	-15
Föreningsbidrag	-21	-17	-17
Samordningsförbundet	-4	-4	-4
Digitalisering	-3	-3	-3
Ekonomiskt bistånd	-298	-325	-307
Lokalhyror och bostadshyror	-68	-77	-70
Upphandlad verksamhet	-12	-5	-5
Köp av extern huvudverksamhet	-82	-81	-82
Övriga kostnader	-110	-99	-104
Avskrivningar	-3	-2	-2
Summa kostnader	-1225	-1166	-1146
Finansiella intäkter			
Finansiella kostnader			
Summa nettokostnader	-910	-865	-828
Kommunbidrag fördelat per verksamhet			
Politisk verksamhet (1)	2	2	2
Infrastruktur, skydd m.m. (2)	9	9	9
Fritid och kultur (3)	1	2	2
Pedagogiska verksamheter (4)	177	183	183
Vård och omsorg (5)	437	437	437
Särskilt riktade insatser (6)	284	232	232
Summa kommunbidrag	910	865	865
Resultat	0	0	37

Nämndens investeringar

Tabell 31. Nämndens investeringar

Investeringar			
Belopp i miljoner kronor	Budget 2026	Budget 2025	Prognos 2025
Pågående			
Nya objekt	5	3	3
Summa	5	3	3

Bilaga 1. Styrdokument

I denna bilaga finns en sammanställning av de politiskt beslutade planer, program och policyer som innehåller mål eller åtgärder riktade till arbetsmarknadsnämnden. Vissa program eller handlingsplaner är under revidering och kommer att beslutas i slutet av 2025 eller under 2026.

Kommunens övergripande planer och program
Avfallsplan - program för ett cirkulärt Uppsala samt Handlingsplan för avfallsplan
Bostad för alla program för bostadsförsörjningen samt Handlingsplan för program för bostadsförsörjningen
Program för elitidrott samt Handlingsplan för elitidrott
Energiprogram 2050
Handlingsplan för Gottsundaområdet 2021-2030
Handlingsplan för Gränby, Kvarngärdet och Löten
Idrottspolitiskt program samt Handlingsplan för idrottspolitiskt program
Kulturpolitiskt program för Uppsala kommun samt Handlingsplan till kulturpolitiskt program för år 2025-2028
Landsbygdsprogram för Uppsala kommun samt Handlingsplan 2025-2028 för Landsbygdsprogram för Uppsala kommun
Miljö- och klimatprogram samt Handlingsplan för Miljö- och klimatprogram 2022-2025
Näringslivsprogram samt Handlingsplan för Näringslivsprogram 2024 – 2027
Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning - folder / Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning - lättläst samt Handlingsplan för program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning
Program för krisberedskap och civilt försvar 2024-2027
Program mot kvinnofridskränkningar och våld i nära relationer
Program för mobilitet och trafik samt Handlingsplan för mobilitet och trafik
Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete Handlingsplan mot välfärdsbrott
Program för äldrevänlig kommun samt Handlingsplan för äldrevänlig kommun
Samverkansöverenskommelse för minskad brottslighet

Bilaga 2. Uppföljningsplan

Inledning

Uppföljningsarbetet är en del i nämndens systematiska arbete för att kontrollera och förbättra kvaliteten inom nämndens ansvarsområden. Resultatet av uppföljningsarbetet är en viktig del av nämndens underlag för lärande och beslut. Uppföljningen blickar bakåt för att analysera vad som har blivit gjort och blickar framåt för att bedöma vad som återstår att göra.

Uppföljningen strävar efter att visa i vilken utsträckning

- invånarna är nöjda med de förutsättningar och den service som erbjuds inom nämndens ansvarsområde,
- nämnden följer de krav som staten och kommunfullmäktige ställer på nämnden för att öka genomslagskraften för politiska beslut,
- nämnden följer verksamhetsplanen och vilka resultat som de valda strategierna leder till, samt
- effektiviteten och kvaliteten på det arbete som utförs kan förbättras.

Följande är förhållningssätt kring uppföljning:

- Nyttan av uppföljningen ska överträffa kostnaderna för den, även om en strikt ekonomisk kalkyl inte kan tas fram.
- Uppföljningen ska utgå från tillförlitliga och dokumenterade källor.
- Uppföljningen ska sträva efter att synliggöra och analysera skillnader och därmed upptäcka var det kan finnas förbättringspotential. Skillnader mellan kvinnor och män ska, om möjligt, alltid synliggöras.

Nämndens uppföljning

Vid varje delårsuppföljning och vid årsbokslutet bedömer nämnden i vilken mån den bidragit till att förverkliga kommunfullmäktiges fokusmål, kommunfullmäktiges uppdrag och nämndens egna mål. Bedömningen baseras på uppföljningen av nämndens åtgärder och – där det är möjligt och lämpligt – även med stöd av indikatorer.

Nämnden följer upp sitt ekonomiska läge löpande under året. Löpande månadsrapport till nämnden beskriver resultatutvecklingen i förhållande till periodens budget samt till senaste årsprognos, vad eventuella avvikelser beror på samt åtgärder som vidtagits för att uppnå budget. Månadsrapporten ska ge nämnden fortlöpande kunskap om budgetdisciplinen och resultatutveckling i verksamheten samt ge nämnden en möjlighet att agera i de fall utvecklingen förväntas avvika från beslutad budget. En fördjupad ekonomisk uppföljning per verksamhetsområde sker per mars, per augusti samt i årsbokslut.

Vid delårsuppföljningen per mars/april sker uppföljning av uppdrag, nämndmål och åtgärder samt av Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning med fokus på avvikelser. Vid delårsuppföljningen per augusti och vid helårsuppföljningen sker en uppföljning av fokusmål, uppdrag, nämndmål och åtgärder samt Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning.

Månad	Typ av uppföljning
Januari	Inget nämndsammanträde
Februari	Ekonomiska nyckeltal Fördjupad ekonomisk uppföljning för helår Helårsuppföljning av fokusmål, uppdrag, nämndmål och åtgärder Nämndens bidrag till fullmäktiges årsredovisning Uppföljning av Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning
Mars	Ekonomiska nyckeltal
April	Ekonomiska nyckeltal Fördjupad ekonomisk uppföljning för perioden jan-mars Delårsuppföljning av uppdrag, nämndmål och åtgärder Delårsuppföljning av Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning
Maj	Ekonomiska nyckeltal
Juni	Ekonomiska nyckeltal
Juli	Inget nämndsammanträde
Augusti	Inget nämndsammanträde
September	Ekonomiska nyckeltal Fördjupad ekonomisk uppföljning för perioden jan-augusti Delårsuppföljning av fokusmål, uppdrag, nämndmål och åtgärder Delårsuppföljning av Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning
Oktober	Ekonomiska nyckeltal
November	Ekonomiska nyckeltal
December	Ekonomiska nyckeltal